

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

1. Ατομικά Στοιχεία:

Όνομα: Νικόλαος Παπαμανώλης
Καθηγητής

Δ/ση κατοικίας: Αριστοτέλους 115, 73100 Χανιά

URL: [https://www.arch.tuc.gr/el/prosopiko/didaskontes/kathigites-
lektores/papamanolis-nikolaos/](https://www.arch.tuc.gr/el/prosopiko/didaskontes/kathigites-
lektores/papamanolis-nikolaos/)

Τηλ.: 2821037106, 6946213680

E-mail: npapama@arch.tuc.gr

2. Πανεπιστημιακές Σπουδές:

- 1978: Πτυχιούχος Φυσικός της Σχολής Θετικών Επιστημών (πρώην Φυσικομαθηματική Σχολή) του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Βαθμός Πτυχίου: 6,18.
- 1985: Διπλωματούχος Αρχιτέκτων της Πολυτεχνικής Σχολής του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Βαθμός Διπλώματος: 8,08.
- 1989: Διπλωματούχος του διετούς διάρκειας σπουδών Μεταπτυχιακού Τμήματος Φυσικής Περιβάλλοντος (πρώην Ενδεικτικό Μεταπτυχιακής Εξειδίκευσης στη Μετεωρολογία) της Σχολής Θετικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Αθηνών.
- 1992: Διδάκτωρ του Τμήματος Αρχιτεκτόνων της Πολυτεχνικής Σχολής του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Βαθμός Διπλώματος: "Άριστα".

3. Επιμόρφωση:

- Σεπ.'78-Απρ.'79: Σπουδές προετοιμασίας για μεταπτυχιακό τμήμα Θετικών Επιστημών του Πανεπιστημίου του Southampton.
- Νοε.'84-Μάι.'85: Σεμινάριο επιμόρφωσης στην Περιβαλλοντολογία, του ΤΕΙ Θεσσαλονίκης.
- 1985, '86: Διάφορα βραχύχρονα Σεμινάρια σε θέματα χρήσης και προγραμματισμού Η/Υ, του ΕΛΚΕΠΑ, της Μαθηματικής Εταιρείας και της ΕΕΦ.
- Απρ.'97: Πρόγραμμα κατάρτισης Τεχνικών Συμβούλων, της Μικτής Επιτροπής Καθοδήγησης για τα Δημόσια Έργα.
- Φεβ.-Απρ.'98: Γ' κύκλος ενημέρωσης και εκπαίδευσης στελεχών σε θέματα Ευρωπαϊκής Ενοποίησης, της Αντιπροσωπείας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Ελλάδα.
- Σεπ.'98: Σεμινάριο με θέμα "Ο θεσμός των Μελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, Εφαρμογή και Ευαισθητοποίηση", της Μονάδας Οργάνωσης της Διαχείρισης του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης (ΜΟΔ).

Σεπ.'03-Ιουλ.'04: Παρακολούθηση της Θεματικής Ενότητας για την Ανοικτή και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση (ΕΚΠ65) στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (ΕΑΠ).

4. Διδακτική Εμπειρία:

4α. Διδασκαλία σε Σχολεία:

- 1982, '83, '84: Καθηγητής Φυσικής σε τμήματα υποψηφίων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης σε φροντιστήρια της Θεσσαλονίκης.
- Οκτ.'84-Ιουν.'85: Καθηγητής Φυσικής στο Μεταλλουργικό Προπαρασκευαστικό Κέντρο (ΜΠΚ) της Σταυρούπολης Θεσσαλονίκης.
- Οκτ.'84-Σεπ.'85: Καθηγητής Φυσικής στο Κέντρο Τεχνικής και Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΚΕΤΕΚ) Θεσσαλονίκης του ΟΑΕΔ.
- Οκτ.'85-Σεπ.'86: Καθηγητής Εφαρμογών στην Ομάδα Μαθημάτων Φυσικής του Γενικού Τμήματος της Σχολής Τεχνολογικών Εφαρμογών (ΣΤΕΦ) του Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (ΤΕΙ) Θεσσαλονίκης.
- Φεβ.-Σεπ.'90: Καθηγητής του μαθήματος "Οι Η/Υ στην Εκπαίδευση", στην Παιδαγωγική Τεχνική Σχολή (ΠΑΤΕΣ) της Σχολής Εκπαιδευτικών Λειτουργιών Επαγγελματικής και Τεχνικής Εκπαίδευσης (ΣΕΛΕΤΕ) Θεσσαλονίκης.
- Σεπ.'90-Φεβ.'91: Καθηγητής καλλιτεχνικών μαθημάτων (Σχέδιο, Διακόσμηση, Ιστορία Τέχνης κλπ) σε Ιδιωτικό Τεχνικό Λύκειο της Θεσσαλονίκης.
- Φεβ.-Σεπ.'91: Καθηγητής εφαρμογών στα μαθήματα Η/Υ I και II στο Τμήμα Εμπορίας και Διαφήμισης της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας (ΣΔΟ) του ΤΕΙ Θεσσαλονίκης.
- Σεπ.'92-Δεκ.'94: Καθηγητής Πληροφορικής στο 1ο Περιφερειακό Επιμορφωτικό Κέντρο (ΠΕΚ) Θεσσαλονίκης του Οργανισμού Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΟΕΕΚ).
- Σεπ.'92-Φεβ.'13: Ωρομίσθιος Καθηγητής σε Δημόσια Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) του ΟΕΕΚ. Διδασκαλία των παρακάτω μαθημάτων για τις αντίστοιχες περιόδους:

Περίοδος	ΙΕΚ	Τμήμα	Μάθημα
Χειμερινό εξάμηνο 1992-'93	2 ^ο Θεσ/νίκης	Τεχνικοί Γραφίστες	Ελεύθερο Σχέδιο
Εαρινό εξάμηνο 1992-'93	>>	>>	>>
Χειμερινό εξάμηνο 1993-'94	>>	>>	Γραμμικό Σχέδιο
Εαρινό εξάμηνο 1993-'94	>>	>>	Ηλεκτρονική Επεξεργασία Σχεδίου (CAD)
Χειμερινό εξάμηνο 1994-'95	>>	>>	>>

Εαρινό εξάμηνο 1998-'99	Πολιτιστικό Θεσ/νίκης	Τεχνικοί Διακόσμησης	Οργάνωση Εργασιών Κατασκευής
>>	Καλαμαριάς	>>	Δομικό Σχέδιο
Χειμερινό εξάμηνο 1999-'00	Τριανδρίας	>>	Πρακτική Άσκηση
Εαρινό εξάμηνο 1999-'00	Καλαμαριάς	>>	Οργάνωση Εργασιών Κατασκευής
Χειμερινό εξάμηνο 2000-'01	>>	>>	Μέθοδοι Αποτύπωσης και Σχεδίασης
>>	1 ^ο Θεσ/νίκης	Τεχνικοί Δομικών Έργων	Γενική Δομική
Εαρινό εξάμηνο 2005-'06	Τριανδρίας	Τεχνικοί Διακόσμησης	Τεχνικό - Κατασκευαστικό Σχέδιο
>>	Πολιτιστικό Θεσ/νίκης	>>	Στοιχεία Προγραμματισμού και Προϋπολογισμού Έργου
Χειμερινό εξάμηνο 2012-'13	Χανίων	Προσωπικό Ιδιωτικής Ασφάλειας	Το Φυσικό Περιβάλλον και ο Πλανήτης Γη

Σεπ.'94-Σεπ.'97: Διδάσκων στο Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών της Πολυτεχνικής Σχολής (πρώην Σχολής Τεχνολογικών Επιστημών) του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας. Σύμβαση Π.Δ. 407/80 για αυτοδύναμη διδασκαλία των παρακάτω μαθημάτων στις αντίστοιχες περιόδους:

Περίοδος	Μαθήματα
Χειμερινά εξάμηνα 1994-'95 και 1995-'96	Φυσική για Πολ. Μηχανικούς Ι, Τεχνικές Σχεδιάσεις
Εαρινό εξάμηνο 1994-'95	Φυσική για Πολ. Μηχανικούς ΙΙ
Χειμερινό εξάμηνο 1996-'97	Φυσική για Πολ. Μηχανικούς Ι, Οικοδομική Ι
Εαρινά εξάμηνα 1995-'96 και 1996-'97	Φυσική για Πολ. Μηχανικούς ΙΙ, Οικοδομική ΙΙ

Σεπ.'95-Μαρ.'97: Καθηγητής Πληροφορικής και Μηχανοργάνωσης στη Σχολή Υπαξιωματικών Διοικητικών (ΣΥΔ) της Πολεμικής Αεροπορίας.

Σεπ.'99-Σεπ.'03: Καθηγητής στο Μεταπτυχιακό Τμήμα Γενικής Τεχνολογίας της Ανωτάτης Σχολής Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε.) (πρώην Σ.Ε.Λ.Ε.Τ.Ε.) Θεσσαλονίκης. Διδασκαλία των παρακάτω μαθημάτων στις αντίστοιχες περιόδους:

Περίοδος	Μαθήματα
Χειμερινά εξάμηνα 1999-'00, 2000-'01, 2001-'02 και 2002-'03	Τεχνολογία Κατασκευών
Εαρινό εξάμηνο 2002-'03	Τεχνολογία Μεταφορών και Επικοινωνιών

Σεπ.'00-Σεπ.'07: Διδάσκων στο Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών της Πολυτεχνικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Σύμβαση Π.Δ. 407/80 για

διδασκαλία των παρακάτω μαθημάτων στις αντίστοιχες περιόδους:

Περίοδος	Μαθήματα
Χειμερινό εξάμηνο 2000-'01	Ειδική Οικοδομική Ι, Δομική Φυσική
Εαρινό εξάμηνο 2000-'01	Ειδική Οικοδομική ΙΙ, Εισαγωγή στην Αρχιτεκτονική Τεχνολογία
Χειμερινά εξάμηνα 2001-'02, 2002-'03, 2003-'04, 2004-'05, 2005-'06 και 2006-'07	Τεχνολογία Κατασκευής Ι (πρώην Ειδική Οικοδομική Ι), Δομική Φυσική
Εαρινά εξάμηνα 2001-'02, 2002-'03, 2003-'04, 2004-'05, 2005-'06 και 2006-'07	Τεχνολογία Κατασκευής ΙΙ (πρώην Ειδική Οικοδομική ΙΙ), Εισαγωγή στην Αρχιτεκτονική Τεχνολογία

Σεπ.'00-Ιουλ.'08: Επιστημονικός Συνεργάτης για τη διδασκαλία του μαθήματος "Τεχνική Νομοθεσία" στο Τμήμα Πολιτικών Έργων Υποδομής του ΤΕΙ Θεσσαλονίκης.

Δεκ.'00-...: Μέλος Συνεργαζόμενου Εκπαιδευτικού Προσωπικού (ΣΕΠ) στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (ΕΑΠ).

Δεκ.'00-Αυγ.'17: Καθηγητής - Σύμβουλος στη Θεματική Ενότητα ΠΣΕ50: "Εισαγωγή στο Φυσικό και Ανθρωπογενές Περιβάλλον", στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών "Περιβαλλοντικός Σχεδιασμός Έργων Υποδομής".

Από Δεκ.'03: Επιβλέπων Διπλωματικών Εργασιών στα Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών "Περιβαλλοντικός Σχεδιασμός Έργων Υποδομής" και "Περιβαλλοντικός Σχεδιασμός Πόλεων και Κτιρίων".

Σημ.: Κατάλογος των Διπλωματικών Εργασιών που έχω επιβλέψει (ως πρώτος επιβλέπων) στο ΕΑΠ περιλαμβάνεται στο τέλος του σημειώματος.

Κατά το ακαδ. έτος 2015-'16, Συντονιστής στη Θεματική Ενότητα ΠΣΕ50: Εισαγωγή στο Φυσικό και Ανθρωπογενές Περιβάλλον.

Σεπ.'18-...: Καθηγητής - Σύμβουλος στη Θεματική Ενότητα ΠΣΠ 53: "Περιβαλλοντικός Αστικός Σχεδιασμός και Διευθέτηση Ανοικτών Χώρων" στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών "Περιβαλλοντικός Σχεδιασμός Πόλεων και Κτιρίων".

Σεπ.'02-Ιουλ.'08: Επιστημονικός Συνεργάτης για τη διδασκαλία των μαθημάτων "Αρχιτεκτονική - Εξοπλισμός Ξενοδοχείων" και "Συντήρηση - Έλεγχος Ξενοδοχειακών Εγκαταστάσεων" στο Τμήμα Τουριστικών Επιχειρήσεων του ΤΕΙ Θεσσαλονίκης.

Σεπ.'06-Δεκ.'08: Διδάσκων στο Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών του Πολυτεχνείου Κρήτης. Σύμβαση Π.Δ. 407/80 για αυτοδύναμη διδασκαλία των παρακάτω μαθημάτων στις αντίστοιχες περιόδους:

Περίοδος	Μαθήματα
Χειμερινό εξάμηνο 2006-'07	Οικοδομική Ι

Εαρινό εξάμηνο 2006-'07	Οικοδομική ΙΙ
Χειμερινό εξάμηνο 2007-'08	Οικοδομική Ι και ΙΙΙ
Εαρινό εξάμηνο 2007-'08	Οικοδομική ΙΙ και Δομική Φυσική & Αρχές Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού
Χειμερινό εξάμηνο 2008-'09	Οικοδομική ΙΙ

Σημ.: Τον Νοέ. 2007 εκλογή στη βαθμίδα του Αναπληρωτή Καθηγητή στο αντικείμενο της Αρχιτεκτονικής Τεχνολογίας.

Δεκ.'08-...: Αναπληρωτής Καθηγητής στο αντικείμενο της Αρχιτεκτονικής Τεχνολογίας στη Σχολή (πρώην Τμήμα) Αρχιτεκτόνων Μηχανικών του Πολυτεχνείου Κρήτης (ΦΕΚ Διορισμού: 1159/29-12-2008/Γ').

Σημ.: Τον Οκτ. 2014 εκλογή στη βαθμίδα του Καθηγητή στο αντικείμενο της Αρχιτεκτονικής Τεχνολογίας (ΦΕΚ Διορισμού: 1802/ 30-12-2014/Γ').

Διδασκαλία των μαθημάτων "Αρχιτεκτονική Τεχνολογία: Οικοδομική 1 και 2", "Δομική Φυσική & Αρχές Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού", "Βιοκλιματική Αρχιτεκτονική", "Εφαρμογές των Δομικών Υλικών στην Αρχιτεκτονική".

Επίβλεψη ερευνητικών και διπλωματικών εργασιών.

Συμμετοχή σε προγράμματα:

Μαρ.'09-Ιουν.'13: COST TU0802, Next generation cost effective phase change materials for increased energy efficiency in renewable energy systems in buildings (NeCoE-PCM).

Απρ.'11-Ιουν.'13: Μέλος της Συμβουλευτικής Επιτροπής του ΕΠΙΛΥΩΝ (Επιστημονική Επίλυση Προβλημάτων) στα πλαίσια του PERARES (Public Engagement with Research and Research Engagement with Society).

Φεβ.'14-...: BUILD-SEE, Urban Sustainability and a Quality Governance Model.

Ιουλ.'14-...: Μέλος της Συμβουλευτικής Επιτροπής του EPISCOPE (Energy Performance Indicator Tracking Schemes for the Continuous Optimization of Refurbishment Processes in European Housing Stocks)

Οκτ.'14-Οκτ.'18: COST TU1401, Renewable energy and landscape quality (RELY).

Οκτ.'14-Οκτ.'18: COST TU1403, Adaptive Facades Network.

Σεπ.'17-...: COST CA16216, Network on the Coordination and Harmonisation of European Occupational Cohorts.

Οκτ.'19-...: COST CA18235, PROFiling the atmospheric Boundary layer at European scale

Οκτ.'13-Φεβ.'14: Συνδιδασκαλία του μαθήματος "Αειφόρα Ενεργειακά Συστήματα" στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών "Περιβαλλοντική και Υγειονομική Μηχανική" της Σχολής Μηχανικών Περιβάλλοντος του Πολυτεχνείου Κρήτης.

- Οκτ.'14-Οκτ.'18: Διδασκαλία του μαθήματος "Ειδικά Θέματα Δομικής Φυσικής και Βιοκλιματικής Αρχιτεκτονικής" στην Κατεύθυνση "Ολοκληρωμένη Προστασία Ιστορικού Δομημένου Περιβάλλοντος με Προηγμένες Τεχνολογίες και Υλικά" του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών της Σχολής Αρχιτεκτόνων Μηχανικών του Πολυτεχνείου Κρήτης.
- Οκτ.'14-Οκτ.'18: Συνδιδασκαλία του μαθήματος "Περιβαλλοντικές Παράμετροι στο Σχεδιασμό των Πόλεων" στην Κατεύθυνση "Προηγμένες Στρατηγικές Αρχιτεκτονικού, Αστικού, Πολεοδομικού και Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αρχιτεκτονικής Τοπίου" του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών της Σχολής Αρχιτεκτόνων Μηχανικών του Πολυτεχνείου Κρήτης.

4β. Εισηγήσεις σε Σεμινάρια, Προγράμματα Κατάρτισης.

- Δεκ.'90: Σεμινάριο επαγγελματικής κατάρτισης Μηχανικών του ΤΕΕ/TKM (Τμ. Κεντρ. Μακεδονίας) με θέμα "Σχεδίαση Αρχιτεκτονικών Μελετών με Χρήση Η/Υ (Προγράμματα CAD/CAM)".
- Μαρ.'91: Σεμινάριο επαγγελματικής κατάρτισης Μηχανικών του ΤΕΕ/TKM με θέμα "Εισαγωγή στη Χρήση Η/Υ".
- Οκτ.'91: Σεμινάριο επαγγελματικής κατάρτισης Μηχανικών του ΤΕΕ/Τμ. Κεντρ.-Δυτ. Θεσσαλίας με θέμα "Κατασκευές για χρήση Φυσικού Αερίου - Θερμομόνωση - Πυροπροστασία - Υγροπροστασία".
- Απρ.'92: Σεμινάριο του ΕΛΚΕΠΑ με θέμα "Αερισμός, Φωτισμός και Ποιότητα του Αέρα στα Κτίρια".
- Νοε.'92: Σεμινάριο του ΚΑΠΕ με θέμα "Βιοκλιματική Αρχιτεκτονική και Ανάλυση και Σχεδιασμός Παθητικών Ηλιακών Συστημάτων".
- Δεκ.'92: Σεμινάριο επαγγελματικής κατάρτισης Μηχανικών του ΤΕΕ/TKM με θέμα "Προστασία Περιβάλλοντος - Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων".
- Φεβ.-Ιουν.'93: Δύο σεμινάρια του Ιου ΠΕΚ Θεσσαλονίκης για επιμόρφωση καθηγητών μέσης εκπαίδευσης στη Χρήση των Η/Υ.
- Οκτ.'95-Ιουλ.'96: Τέσσερα σεμινάρια του ΠΕΚ Λάρισας, σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, για επιμόρφωση καθηγητών πρωτοβάθμιας και μέσης εκπαίδευσης στη χρήση των Η/Υ.
- Ιαν.'96: Σεμινάριο του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας για επαγγελματική κατάρτιση πτυχιούχων θετικών επιστημών σε θέματα Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων.
- Ιούν.-Ιουλ.'97: Δύο ημερίδες επιμόρφωσης στελεχών της Περιφέρειας Κεντρ. Μακεδονίας για τη Διαδικασία Παραγωγής Δημόσιων Έργων Ενταγμένων στο Π.Ε.Π.
- Ιαν. και Απρ.'99: Τέσσερα σεμινάρια της Δ/σης Δ/θμιας Εκπαίδευσης Θεσσαλονίκης για

επιμόρφωση καθηγητών σε θέματα Αγωγής Υγείας.

- Μαρ.'99: Τρία σεμινάρια του Υπουργείου Ανάπτυξης, σε συνεργασία με το Εργαστήριο Αρχιτεκτονικής Τεχνολογίας του ΑΠΘ, για την κατάρτιση τεχνιτών στην Κατασκευή και Τοποθέτηση Δομικών Προϊόντων Αλουμινίου.
- Νοέ.'02 και Απρ.'03: Επιστημονικός Υπεύθυνος και Εισηγητής σε δύο Σεμινάρια Επαγγελματικής Επιμόρφωσης του ΤΕΕ/ΤΚΜ, με θέμα "Συνθήκες Άνεσης και Υγιεινής στα Κτίρια".
- Μαρ.-Ιουν.'04: Σεμινάριο Κατάρτισης του ΙΕΚΕΜ/ΤΕΕ με θέμα "Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων".
- Οκτ.-Δεκ.'07: Σεμινάριο Κατάρτισης του ΙΕΚΕΜ/ΤΕΕ με θέμα "Εξοικονόμηση Ενέργειας σε Κτίρια, Ενεργειακοί Έλεγχοι".
- Φεβ. -Μάι.'08: Σεμινάριο Κατάρτισης του Παπαλαζάρειου ΚΕΚ Δήμου Καστοριάς με θέμα "Ποιοτική Εξυπηρέτηση Πελατών του Τμήματος Ορόφων - Οροφοκομία στις Τουριστικές Επιχειρήσεις".
- Μάι.'10: Επιμορφωτικό Πρόγραμμα του ΕΚΔΔΑ/Π.ΙΝ.ΕΠ. Κρήτης με θέμα: "Έντονα Καιρικά Φαινόμενα".
- Μάι.'10: 1st Training School, COST Action TU0802: Next generation cost effective Phase Change Materials for increased energy efficiency in renewable energy systems in buildings (NeCoE-PCM), Chania. Θέμα εισήγησης: "PCMs for Architects and Building Manufacturers".
- Απρ.'11: Ενημερωτικό Σεμινάριο του ΤΕΕ/Τμήμα Δυτικής Κρήτης για τη Σύνταξη Ενεργειακής Μελέτης Κτιρίου Σύμφωνα με τον Κανονισμό Ενεργειακής Απόδοσης με θέμα "Βιοκλιματική Αρχιτεκτονική".
- Μαρ.'12-...: Προγράμματα Εκπαίδευσης Ενεργειακών Επιθεωρητών Κτιρίων. Εισηγήσεις στις θεματικές ενότητες "Ενεργειακή Επιθεώρηση Κτιρίου" και "Πρακτική Άσκηση" σε ένα πρόγραμμα του Ι.Ε.Κ.Ε.Μ. ΤΕΕ στα Χανιά και έξη (6) κύκλους προγράμματος του ΚΕΚ Περιφερειακής Ενότητας Ρεθύμνης στο Ρέθυμνο.
- Μάι.'12: 3rd Training School, COST Action TU0802: Next generation cost effective Phase Change Materials for increased energy efficiency in renewable energy systems in buildings (NeCoE-PCM), Lleida, Spain. Θέμα εισήγησης: "Energy Storage in Architecture".
- Μαρ.- Ιουλ.'15: Δύο κύκλοι εκπαίδευσης στα πλαίσια του Προγράμματος Δια Βίου Μάθησης για την Επικαιροποίηση Γνώσεων Αποφοίτων ΑΕΙ "Περιβαλλοντική Διαχείριση - Σύγχρονα Εργαλεία". Διδασκαλία στα αντικείμενα "Διαχείριση Ενέργειας και Περιβάλλοντος" και "Διαχείριση Αέρας Ρύπανσης".
- Φεβ.'17: Δύο διαλέξεις στο Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών του Πανεπιστημίου Frederick της Κύπρου στα πλαίσια του Προγράμματος Erasmus+. Θέματα των διαλέξεων: "Εισαγωγή

στη Δομική Φυσική και τον Περιβαλλοντικό Σχεδιασμό Κτιρίων" και "Σύγχρονες Τάσεις του Βιοκλιματικού Σχεδιασμού".

4.γ Ομιλίες μετά από πρόσκληση:

- 6 Δεκ.'08: Κέντρο Αρχιτεκτονικής Μεσογείου (Κ.Α.Μ.), Χανιά. Θέμα: "Η Οικοδομική και Τεχνολογική Διάσταση των Αρχιτεκτονικών Σπουδών". Ημερίδα για το εκπαιδευτικό έργο των Τάσου και Δημήτρη Μπίρη.
- 18 Δεκ.'08: Αίθουσα του Δημοτικού Συμβουλίου Χανίων. Θέμα: "Συνθήκες Άνεσης και Υγιεινής στα Κτίρια". Στα πλαίσια του Α' κύκλου μαθημάτων του Ανοικτού Λαϊκού Πανεπιστημίου του Δήμου Χανίων.
- 6 Δεκ.'10: Αίθουσα του ΤΕΕ/ΤΔΚ, Χανιά. Θέμα "Ψυχρά Υλικά, Εφαρμογές στην Αρχιτεκτονική". Ημερίδα με θέμα "Ψυχρές Στέγες και Εξοικονόμηση Ενέργειας στα Κτίρια" που οργανώθηκε από το Πολυτεχνείο Κρήτης/Εργ. Ανανεώσιμων και Βιώσιμων Συστημάτων, το ΤΕΙ Κρήτης και το ΤΕΕ/ΤΔΚ.
- 13 Ιαν.'11: ΤΕΙ Κρήτης, Παράρτημα. Χανίων. Θέμα: "Εφαρμογές της Βιοκλιματικής Αρχιτεκτονικής σε μικρά Τουριστικά Καταλύματα". Εσπερίδα με θέμα "Αειφορική Χρήση της Ενέργειας σε Μικρά Τουριστικά Καταλύματα" που οργανώθηκε από το ΤΕΙ Κρήτης/Σχολή Εφαρμοσμένων Επιστημών.
- 25 Απρ.'12: Αίθουσα ΞΕΝΙΑ, Ρέθυμνο. Θέμα: "Σύγχρονες Τάσεις στη Βιοκλιματική Αρχιτεκτονική και τον Ενεργειακό Σχεδιασμό Κτιρίων". Οργανώθηκε από το Κέντρο Επαγγελματικής Κατάρτισης Περιφερειακής Ενότητας Ρεθύμνης (ΚΕΚΑΠΕΡ) - Περιφέρειας Κρήτης, το ΤΕΕ/ΤΔΚ και το Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών Πολυτεχνείου Κρήτης.
- 5 Ιουν.'14: Δημοτικός Κήπος, Χανιά. Θέμα: "Η Επίδραση του Πράσινου στη Διαμόρφωση του Μικροκλίματος των Πόλεων". Οργανώθηκε από τον Δήμο Χανίων επ' ευκαιρία της Παγκόσμιας Ημέρας Περιβάλλοντος.
- 27 Οκτ.'15: Σχολή Μηχανικών Παραγωγής και Διοίκησης, Πολυτεχνείο Κρήτης. Παρουσίαση του ΠΕΓΑ "Περιβαλλοντική Διαχείριση-Σύγχρονα Εργαλεία" στην Εκδήλωση απολογισμού του ΠΕΓΑ "Συστήματα Διοίκησης και Σύγχρονες Τεχνολογίες Παραγωγής".
- 18 Οκτ.'16: Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού, Θεσσαλονίκη. Θέμα: "Περιβαλλοντική και Ενεργειακή Συμπεριφορά των Μνημείων".
- 28 Δεκ.'18: Βαφοπούλειο Πνευματικό Κέντρο Δήμου Θεσσαλονίκης. Θέμα "Αφιξη 2019, πού και πότε".

5. Επιστημονική και Επαγγελματική Εμπειρία:

- 1985-...: Αρχιτεκτονικές μελέτες και επιβλέψεις ως ελεύθερος επαγγελματίας. Μελέτη και επίβλεψη και συνεργασία στη μελέτη και επίβλεψη περισσότερων των εικοσιπέντε (25) τεχνικών έργων μεταξύ των οποίων, ενδεικτικά:

Ημερ. Οικοδ. Άδειας	Περιγραφή κτιρίου	Θέση	Επιφάνεια (m ²)	Όγκος (m ³)	Μελέτες	Επιβλέψεις
1988	Συγκρότημα ενοικιαζόμενων δωματίων	Λαγκαδάς	~ 800	~ 2,400	Αρχιτεκτονική	-
1989	Διώροφη κατοικία	Νέο Ρύσιο	~ 650	~ 2,000	Αρχιτεκτονική	-
1990	Ανακαίνιση δώροφου κτιρίου και διαμόρφωση χώρων εκπαίδευσης	Θεσσαλονίκη	~ 3,000	~ 12,000	Αρχιτεκτονική	Γενική
Οκτ.'89	Κτίριο Γραφείων ΕΛ.Γ.Α.	Αεροδρόμιο Θεσ/νίκης	779.23	2,733	Αρχιτεκτονική	Γενική
1990	Περιβάλλον χώρος Κ.Α.Π.Ε.	Παλλήνη	~ 10 στρ.	-	Περιβάλλοντος χώρου	-
Ιαν.'92	Ισόγειος κατοικία	Λόφος Πιερίας	146.10	432	Αρχιτεκτονική, Φ.Ο., θερμ/νωση	Γενική, Φ.Ο., θερμ/νωση
Ιαν.'92	Διώροφη κατοικία	Σεβαστή Πιερίας	236.40	721	Αρχιτεκτονική, Φ.Ο., θερμ/νωση, πυρ/στασίας	Γενική, Φ.Ο., θερμ/νωση, θερμ/νωση, πυρ/στασίας
Ιαν.'92	Ισόγειος κατοικία	Λόφος Πιερίας	58.39	198	Αρχιτεκτονική, Φ.Ο.	Γενική, Φ.Ο.
Ιαν.'92	Προσθήκη ορόφου	Λόφος Πιερίας	102.08	285	Αρχιτεκτονική, Φ.Ο., θερμ/νωση	Γενική, Φ.Ο., θερμ/νωση
Μάι.'92	Συnergείο και κατάστημα	Αγιάννη Πιερίας	500.00	2,500	Αρχιτεκτονική, Φ.Ο., θερμ/νωση, υδραυλικά	Γενική, Φ.Ο., θερμ/νωση, υδραυλικά
Ιουλ.'97	Εξάροφη πολυκατοικία	Καλαμαριά Θεσ/νίκης	830.00	2,501	Αρχιτεκτονική	-
Ιούλ.'99	Τριώροφη κατοικία	Άνω Πόλη Θεσ/νίκης	135.50	400	Αρχιτεκτονική	Γενική
2005	Διώροφη κατοικία	Σκόπελος	~ 36.00	~ 100	Αρχιτεκτονική	
Υπό έκδοση	Κτίριο Γραφείων Διοίκησης Π.Κ.	Χανιά	3,500.00	~ 13,500	Βιοκλιματική	

Μάι.'86-Ιουν.'90: Μετεωρολόγος στο Εθνικό Πρόγραμμα Προστασίας των Καλλιεργειών από το Χαλάζι (HNHSP) του Οργανισμού Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΕΛ.Γ.Α.) με καθήκοντα προγνώστη, παρατηρητή και χειριστή μετ. RADAR και επιχειρησιακού συντονιστή του προγράμματος.

Μάι.'89- Νοε.'92: Συνεργάτης του Κέντρου Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Κ.Α.Π.Ε.) στην εκπόνηση και εκτέλεση προγραμμάτων επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας στους τομείς παθητικών και υβριδικών συστημάτων εξοικονόμησης ενέργειας στα κτίρια. Συμμετοχή στα προγράμματα: "PASSYS, Παθητικά Ηλιακά Συστήματα", "Valoren, Εξοικονόμηση Ενέργειας με χρήση Υβριδικών Συστημάτων Θέρμανσης - Ψύξης", "PASCOOL, Συστήματα Παθητικού Δροσισμού" κ.α.

Οκτ.'92-Μάι.'93: Συνεργάτης του Γραφείου Ευρωπαϊκών Θεμάτων (πρώην Γραφείο ΕΟΚ) του ΤΕΕ/ΤΚΜ με καθήκοντα στην οργάνωση και εποπτεία των σεμιναρίων επαγγελματικής κατάρτισης μηχανικών του Τμήματος. Οργάνωση και εποπτεία δύο κύκλων σεμιναρίων (6+6) επαγγελματικής κατάρτισης μηχανικών όλων των ειδικοτήτων.

- Απρ.-Σεπ.'93: Μετεωρολόγος στο Εθνικό Πρόγραμμα Προστασίας των Καλλιεργειών από το Χαλάζι του ΕΛ.Γ.Α., με καθήκοντα παρατηρητή και χειριστή μετ. RADAR.
- Μάι.-Νοέ.'93: Αρχιτέκτων στην 9η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων με καθήκοντα μελετητού και επιβλέποντα έργων αναστήλωσης μνημείων.
- Φεβ.-Ιούν.'94: Ειδικός Επιστήμων στο Εθνικό Πρόγραμμα Αύξησης Βροχοπτώσεων της Εταιρείας Ύδρευσης και Αποχέτευσης Πρωτεύουσας (ΕΥΔΑΠ).
- Αύγ.'96-Φεβ.'97: Συνεργάτης του "ΚΤΙΠΙΟ, Building Center" ως υπεύθυνος οργάνωσης τεχνικών ημερίδων. Οργάνωση των εξής τεχνικών ημερίδων:
1. Δάπεδα υψηλής αντοχής και αισθητικής (14 Οκτ. '96).
2. Σύγχρονα συστήματα θέρμανσης (21 Οκτ. '96).
3. Βαφές και Επιχρίσματα (11 Νοε. '96).
- Μαρ.'97-Φεβ.'02: Τεχνικός Σύμβουλος της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας (πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης). Παρακολούθηση της πορείας των συγχρηματοδοτούμενων από την Ευρωπαϊκή Ένωση έργων του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος (Π.Ε.Π.) και προσφορά εξειδικευμένων τεχνικών υπηρεσιών προς τον κ. Πρόεδρο της Επιτροπής Παρακολούθησης του Π.Ε.Π. (Γεν. Γραμματέα της Περιφέρειας) για υποβολή της προόδου τους.
- Φεβ.'02-Μάρ.'09: Στέλεχος της "Επτά Άλφα" Α.Ε., Τεχνικοί Σύμβουλοι Ανάπτυξης, Διαχείρισης και Μελετών. Συνεργάτης σε προγράμματα διαχείρισης καθώς και σε μελέτες και κατασκευές τεχνικών έργων.
- Μάρ.'03-Φεβ.'04: Συνεργάτης της Μελετητικής Τεχνικών Έργων Θεσσαλονίκης (ΜΕ.Τ.Ε.Θ. Α.Ε.), σε μελέτες και κατασκευές δημόσιων και ιδιωτικών τεχνικών έργων.

6. Λοιπές Δραστηριότητες

- 1988: Μέλος της Οργανωτικής Επιτροπής του Διεθνούς Συμποσίου για το Εθνικό Πρόγραμμα Προστασίας των Καλλιεργειών από το Χαλάζι, Θεσσαλονίκη, 31 Ιουλ. - 5 Αυγ. 1988.
- 1988, '89, '90: Υπεύθυνος διαμόρφωσης και οργάνωσης του χώρου προβολής του Οργανισμού Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων στη Διεθνή Έκθεση "Agrotica" Θεσσαλονίκης.
- Ιουν.'91-Νοε.'92: Συνεργάτης (χωρίς εργασιακή σχέση) του Εργαστηρίου Γεωργικών Κατασκευών του Γεωργικού Πανεπιστημίου Αθηνών στην εκτέλεση ερευνητικών προγραμμάτων εξοικονόμησης ενέργειας σε γεωργικά κτίρια.
- 1992: Μέλος του Test Methodology Subgroup του Ευρωπαϊκού προγράμματος PASSYS.
- Νοε.'91-Σεπ.'94: Μέλος της Μόνιμης Επιτροπής Περιβάλλοντος του ΤΕΕ/ΤΚΜ.
- Ιαν.'93-...: Μέλος της Ομάδας Πραγματογνωμόνων του ΤΕΕ/ΤΚΜ σε θέματα οικοδομικών κακοτεχνιών. Σύνταξη σχετικών εκθέσεων πραγματογνωμοσύνης.

- Σεπ.'93-Οκτ.'94: Συνεργάτης στο Ερευνητικό Πρόγραμμα "Κλιματική Μεταβλητότητα και Επιπτώσεις στη Γεωργία" του Εργαστηρίου Αγρομετεωρολογίας του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.
- Δεκ.'93-Δεκ.'94: Συνεργάτης (χωρίς εργασιακή σχέση) του Εργαστηρίου Οικοδομικής και Δομικής Φυσικής της Πολυτεχνικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης στην εγκατάσταση εργαστηρίου μέτρησης αερισμού κτιρίων.
- Ιαν.-Σεπ.'94: Μέλος της Επιτροπής Ελέγχου Ιδιωτικών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ι.Ε.Κ.) για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας. Γνωμοδοτήσεις για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας σε Ι.Ι.Ε.Κ. της Θεσσαλονίκης.
- Οκτ.'94-Μαρ.'96: Μέλος της Μόνιμης Επιτροπής Επαγγελματικών Θεμάτων Μηχανικών του ΤΕΕ/Τμ. Ν. Μαγνησίας.
- 1997, '98, '99: Μέλος της Επιστημονικής Ομάδας προετοιμασίας Αναλυτικού Προγράμματος και Διδακτικού Υλικού για τα Μεταπτυχιακά Προγράμματα "Περιβαλλοντικός Σχεδιασμός Πόλεων και Κτιρίων" και "Περιβαλλοντικός Σχεδιασμός Έργων Υποδομής" του ΕΑΠ.
- Ιούν.'95-Μαι.'97: Μέλος της Επιτροπής Επιμόρφωσης του Συλλόγου Αρχιτεκτόνων Θεσσαλονίκης (ΣΑΘ).
- 1995, '96: Μέλος της Οργανωτικής Επιτροπής και Επιστημονικός Γραμματέας του Διεθνούς Συμποσίου Εφαρμοσμένης Αγρομετεωρολογίας και Αγροκλιματολογίας, 24-26 Απρ. 1996, Βόλος.
- Σεπ.'99-...: Μέλος, μετά από επιλογή, της Ομάδας Εμπειρογνομόνων του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου για αξιολόγηση Διδακτικού Υλικού σε θέματα Οικοδομικής.
- Νοε.'99-Οκτ.'00: Συντονιστής της Ομάδας Σύνταξης Οδηγού Κατάρτισης για το Τμήμα "Τεχνίτης Στεγών και Τζακιών" και Ειδικός Επιστήμων στην Ομάδα Σύνταξης Οδηγού Κατάρτισης για το Τμήμα "Σχεδιαστής μέσω Συστημάτων Η/Υ" του Τομέα Δομικών και Συναφών Κατασκευών του Ο.Ε.Ε.Κ.
- Φεβ.-Δεκ.'00: Μέλος της Ομάδας Ελέγχου εφαρμογής Προγραμμάτων Επαγγελματικής Κατάρτισης των Κέντρων Επαγγελματικής Κατάρτισης (Κ.Ε.Κ.) της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας.
- Οκτ.'01-Ιούν.'04: Μέλος της Μόνιμης Επιτροπής Τεχνικής Παιδείας και Επιμόρφωσης του ΤΕΕ/ΤΚΜ.
- Δεκ.'01-...: Μέλος, μετά από επιλογή, του Μητρώου Προαξιολογητών Ενεργειακών Επενδύσεων στην κατηγορία "Παθητικά Συστήματα", του Υπουργείου Ανάπτυξης.
- Απρ.'02-...: Μέλος του Μητρώου Εκπαιδευτών Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης (Σ.Ε.Κ.) του Εθνικού Κέντρου Πιστοποίησης Δομών (ΕΚΕΠΙΣ) στην κατηγορία

- (κατά ΣΤΕΠ-92): Αρχιτέκτονες, Πολεοδόμοι και Συγκοινωνιολόγοι (2210), Θεωρητικό και Πρακτικό μέρος.
- Ιούλ.'02-...: Μέλος, μετά από επιλογή, του Μητρώου Επιμορφωτών του Προγράμματος "Επιμόρφωση εκπαιδευτικών στην αξιοποίηση των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών στην εκπαίδευση" στις Α' και Β' Διευθύνσεις Β'βάθμιας Εκπαίδευσης Θεσσαλονίκης.
- Σεπ.'02-Νοε.'02: Μέλος Ομάδας Εργασίας του ΤΕΕ/ΤΚΜ για την επεξεργασία "Πρότασης για την εγκατάσταση συστήματος τηλεεκπαίδευσης στο ΤΕΕ/ΤΚΜ".
- Σεπ.'02-...: Μέλος του Μητρώου Επιστημονικών Υπευθύνων - Εισηγητών στα Σεμινάρια Επαγγελματικής Επιμόρφωσης του ΤΕΕ/ΤΚΜ.
- Σεπ.'02-Δεκ '09: Μέλος του Μητρώου Μελετητών του Υπουργείου Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων (ΥΠΕΧΩΔΕ), στην τάξη Β για την κατηγορία Αρχιτεκτονικών μελετών και στην τάξη Α για την κατηγορία Περιβαλλοντικών μελετών.
- Σεπ.'02-...: Μέλος Επιτροπών Εξετάσεων του ΤΕΕ/ΤΚΜ για τη χορήγηση Άδειας Άσκησης Επαγγέλματος Αρχιτέκτονα Μηχανικού.
- Σεπ.'05-...: Μέλος, μετά από επιλογή, του Μητρώου Κύριου Διδακτικού Προσωπικού του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης στο Θεματικό Πεδίο "Χωρικός Σχεδιασμός, Περιβάλλον και Βιώσιμη Ανάπτυξη". Από τον Ιαν.'11, μέλος του νέου Μητρώου.
- Φεβ.'08-...: Μέλος της επιστημονικής επιτροπής του περιοδικού Econ³, Τριμηνιαία έκδοση για την Οικονομία, Οικολογία και Δόμηση.
- Σεπ.'10-...: Μέλος Επιτροπών Εξετάσεων του ΤΕΕ/ΤΔΚ για τη χορήγηση Άδειας Άσκησης Επαγγέλματος Αρχιτέκτονα Μηχανικού.
- 2010: Μέλος της επιστημονικής επιτροπής του 22ου Συνεδρίου ΠΑΝ.Δ.ΟΙΚ.Ο., Χανιά, 3-5 Σεπτεμβρίου 2010.
- Μαρ.'11-Δεκ.'12: Εμπειρογνώμων Εγκάρσιων Δράσεων για τα Περιβαλλοντικά Θέματα στο Μείζον Πρόγραμμα Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου.
- Ιουλ.'13-Σεπ.'17: Αναπληρωτής Πρόεδρος του Τεχνικού Συμβουλίου του Πολυτεχνείου Κρήτης. Από Σεπ.'15, Πρόεδρος του Τεχνικού Συμβουλίου του Πολυτεχνείου Κρήτης.
- Σεπ.'13-...: Μέλος της επιτροπής Στρατηγικού Σχεδιασμού και της επιχειρησιακής επιτροπής Βιώσιμης Ανάπτυξης για το Πράσινο Πολυτεχνείο Κρήτης.
- Ιαν.'15-Οκτ.'15: Ειδικός επιστήμων-εμπειρογνώμων για την εξειδίκευση μεθοδολογίας και ανάπτυξη ψηφιακών διδακτικών σεναρίων στο γνωστικό αντικείμενο "Δομικά Έργα" για την Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση.

Μαρ.'15-...: Μέλος του Μητρώου Εμπειρογνομόνων στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Προγράμματος Erasmus+ για τους Τομείς Εκπαίδευσης και Κατάρτισης.

Μαρ.'17-...: Μέλος του Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής Νομού Ρεθύμνου.

7. Αξιολογήσεις προγραμμάτων: "Ηράκλειτος", "Θαλής", "Εκπαίδευσης και Δια Βίου Μάθησης", Υποτροφιών ΙΚΥ, Erasmus+, "Ερευνώ-Δημιουργώ-Καινοτομώ".

8. Διοικητικά καθήκοντα στη Σχολή (πρώην Τμήμα) Αρχιτεκτόνων Μηχανικών Πολυτεχνείου Κρήτης

- Αναπληρωτής Κοσμήτορας (Σεπ.'13-Μαρ.'14 και Νοε.'17-Ιαν.'18)
- Μέλος της Κοσμητείας (Σεπ.'13-Νοε.'17)
- Τακτικό μέλος της Συγκλήτου (Σεπ.'10-Φεβ.'11 και Δεκ.'15-Νοε.'17)
- Αναπληρωματικό μέλος της Συγκλήτου (Σεπ.'13-Μαρ.'14)
- Τακτικό μέλος της Επιτροπής Ερευνών (Φεβ.'13-Οκτ.'13)
- Αναπληρωματικό μέλος της Επιτροπής Ερευνών (Σεπ.'10-Φεβ.'13 και Οκτ.'13-Οκτ.'16)
- Μέλος της Επιτροπής Προπτυχιακών Σπουδών
- Μέλος της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών
- Μέλος της Ομάδας Εσωτερικής Αξιολόγησης (2012)

9. Μέλος Επιστημονικών και Επαγγελματικών Ενώσεων

- Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας (ΤΕΕ)
- Ένωση Ελλήνων Φυσικών (ΕΕΦ)
- Σύλλογος Αρχιτεκτόνων Διπλωματούχων Ανωτάτων Σχολών (ΣΑΔΑΣ)
- Ελληνική Μετεωρολογική Εταιρεία (ΕΜΤΕ)
- Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών (ΕΜΣ)
- Ελληνική Εταιρεία για την Προστασία του Περιβάλλοντος και της Πολιτιστικής Κληρονομιάς
- Ελληνικό Δίκτυο Ανοικτής και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης (ΕΔΑΑΕ)

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΩΝ

A. Διατριβές:

1. Παπαμανώλης Ν., Μελέτη Περιπτώσεων Ισχυρών Καταιγίδων Θερμής Περιόδου στην Περιοχή Θεσσαλονίκης, Διπλωματική Εργασία για το Μεταπτυχιακό Φυσικής Περιβάλλοντος, Αθήνα, 1989, σελ. 170.
2. Παπαμανώλης Ν., Θεωρητική και Πειραματική Διερεύνηση στην Κατεύθυνση Βέλτιστης Αξιοποίησης του Φυσικού Αερισμού των Κτιρίων στο Σχεδιασμό, Διδακτορική Διατριβή, ΑΠΘ, Θεσσαλονίκη, 1992, σελ. 380.

B. Βιβλία:

1. Καλαντζής Β., Παπαμανώλης Ν. και Τερζίδης Χ., "Εφαρμογές Ηλεκτρονικού Υπολογιστή" της Β΄ τάξης 1ου Κύκλου της Ειδικότητας Γραφικών Τεχνών του Τομέα Εφαρμοσμένων Τεχνών των Τ.Ε.Ε., Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, ΟΕΔΒ, 2005, ISBN 960-06-1734-1, σελ. 250.
2. Καλαντζής Β., Παπαμανώλης Ν. και Τερζίδης Χ., "Εφαρμογές Ηλεκτρονικού Υπολογιστή" του 2ου Κύκλου της Ειδικότητας Γραφικών Τεχνών του Τομέα Εφαρμοσμένων Τεχνών των Τ.Ε.Ε., Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, ΟΕΔΒ, 2005, ISBN 960-06-1674-4, σελ. 254.
3. Παπαμανώλης Ν., Αρχιτεκτονική και Εξοπλισμός Ξενοδοχείων, Εκδόσεις ΙΩΝ, 2007, ISBN 978-960-286-970-3, σελ. 120.
4. Παπαμανώλης Ν., Περιβαλλοντική Προστασία και Εξοικονόμηση Ενέργειας στη Μικρή Επιχείρηση, Έκδοση ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ, 2012, ISBN 978-618-5025-04-5, σελ. 154.
5. Παπαμανώλης Ν., Περιβαλλοντική Εκπαίδευση για Τεχνικές Ειδικότητες, Έκδοση ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ, 2012, ISBN 978-618-5025-10-6, σελ. 146.
6. Παπαμανώλης Ν., Κεφάλαια: 1. Ακραία καιρικά φαινόμενα και κλιματικές αλλαγές (για το Γυμνάσιο), 2. Εξοικονόμηση ενέργειας στα κτίρια (για το Λύκειο), 3. Ρύπανση από ηλεκτρομαγνητική ακτινοβολία (για το Λύκειο), 4. Περιβαλλοντικές επιπτώσεις του ενεργειακού κυκλώματος (για το Γυμνάσιο), 5. Ποιότητα εσωτερικού περιβάλλοντος (για το Λύκειο) και 6. Ανθρωπογενείς επιπτώσεις στο Φυσικό Περιβάλλον (για το Γυμνάσιο), σύνολο σελ. περίπου 200, Βασικό Επιμορφωτικό Υλικό, Τόμος ΣΤ, "Περιβαλλοντική Εκπαίδευση", Μείζον Πρόγραμμα Επιμόρφωσης, Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, Αθήνα, 2013, Ηλεκτρονικό Βιβλίο (e-book), διαθέσιμο ακόμη και σε μορφή pdf.
7. Παπαμανώλης Ν., Δομική Φυσική και Αρχές Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού Κτιρίων, Ηλεκτρονικό σύγγραμμα δημοσιευμένο μέσω του Προγράμματος "Κάλλιπος", Ελληνικά Ακαδημαϊκά Ηλεκτρονικά Συγγράμματα και Βοηθήματα, 2015, ISBN 250. 978-960-603-072-7, σελ. 180.

Γ. Κεφάλαια σε Βιβλία:

1. Καρτάλης Κ. (Συγγραφέας) και Παπαμανώλης Ν. (Κριτικός Αναγνώστης), Κεφάλαιο 4ο: Μετεωρολογία, Εισαγωγή στο Φυσικό και Ανθρωπογενές Περιβάλλον, Τόμος Α: Το Φυσικό Περιβάλλον, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, Πάτρα, 1999, ISBN: 960-538-048-X, σελ. 209-274.
2. Papamanolis N., An Approach to Natural Ventilation Conditions in Urban Apartment Block Buildings in Greece based on their Architectural and Constructional Characteristics, in Air Distribution in Rooms, Ventilation for Health and Sustainable Environment, 1st Edition (Editor: H.B. Awbi), Elsevier Science, 2000, ISBN: 9780080912943 (Print), 9780080430171 (eBook), pp. 1117-1122.
3. Papamanolis N., The Development of Renewable Energy Applications in Buildings in Greece During the Last Decade, Chapter 69 in Renewable Energy in the Service of Mankind, Vol I (Editor: Ali Sayigh), Springer, 2015, ISBN: 978-3-319-17776-2 (Print) 978-3-319-17777-9 (eBook), pp. 771-777. http://dx.doi.org/10.1007/978-3-319-17777-9_69
4. Sismani G, Papamanolis N. & Martinopoulos G., 1.11 Greece, in Renewable Energy and Landscape Quality, Jovis, 2018, ISBN 978-3-86859-524-6, p. 296, pp. 44-46.

Δ. Δημοσιεύσεις σε Επιστημονικά Περιοδικά:

8. Παπαμανώλης Ν. και Φραγκουδάκης Α., Μέθοδοι Αέριων Δεικτών στον Υπολογισμό Αερισμού Κτιρίων, Τεχνικά Χρονικά, Επιστημονική Έκδοση Τ.Ε.Ε., Επιστημονική Περιοχή Α, τόμος 10, τεύχος 4, 1990, σελ. 151-174.
9. Dalezios R.N. and Papamanolis N., Objective Assessment of Instability Indices for Operational Hail Forecasting in Greece, Journal of Meteorology and Atmospheric Physics, 45, 1991, pp. 87-100.
10. Παπαμανώλης Ν. και Φραγκουδάκης Α., Μέθοδος Εφαρμογής Πίεσης για Μετρήσεις Αερισμού Κτιρίων και Αεροπερατότητας Δομικών Στοιχείων, Τεχνικά Χρονικά, Επιστημονική Έκδοση Τ.Ε.Ε., Επιστημονική Περιοχή Β, τόμος 12, τεύχος 1, 1992, σελ. 42-61.
11. Dalezios N.R., Spanos S., Papamanolis N. and Krauss T.W., Climatological and Microphysical Cloud Features towards Rain Enhancement for Agriculture in Greece, Journal of Weather Modification, Vol. 28, No. 1, April 1996, pp. 59-74.
<http://www.weathermodification.org/publications/index.php/JWM/article/view/278>
12. Παπαμανώλης Ν., Συμβολή στη Διερεύνηση του Φυσικού Αερισμού. Πειραματικές Μετρήσεις σε Πέντε Κτίρια, Τεχνικά Χρονικά, Επιστημονική Έκδοση ΤΕΕ, ΙΙ, Τόμος 18, Τεύχος 1-2, 1998, σελ. 7-19.
13. Παπαμανώλης Ν., Μαθηματική Μέθοδος Υπολογισμού των Διαφυγών Αέρα Θερμοκηπίων υπό Συνθήκες Άπνοιας και καταρχήν Αξιολόγησή της με Βάση Αποτελέσματα Μέτρησης

υπό Συνθήκες Άπνοιας και Ηλιοφάνειας, Γεωτεχνικά Επιστημονικά Θέματα, Τόμος 9, Τεύχος 4, 1998, σελ. 61-70.

14. **Papamanolis N.**, Natural Ventilation as a Design Factor in Buildings in Greece, *Architectural Science Review*, Vol. 43, No 4, December 2000, pp. 175-182.
<http://dx.doi.org/10.1080/00038628.2000.9696905>
15. **Παπαμανώλης Ν.**, Η Ικανότητα Αερισμού ως Εργαλείο Εκτίμησης της Ποιότητας του Εσωτερικού Αέρα σε Κτίρια στην Ελλάδα, ΚΤΙΠΙΟ: Επιστημονική Έκδοση, Τεύχος Α/2000, 2000, σελ. 79-86.
16. **Papamanolis N.**, On the Seasonal Dependence of the Air Pollution in the City of Volos, Greece, *Fresenius Environmental Bulletin*, Vol. 10, No 10, 2001, pp. 749-754.
17. **Papamanolis N.**, The Main Constructional Characteristics of Contemporary Urban Residential Buildings in Greece, *Building and Environment*, Vol. 40, Issue 3, March 2005, pp. 389-396. <http://dx.doi.org/10.1016/j.buildenv.2004.06.003>
18. **Papamanolis N.**, Characteristics of the Environmental and Energy Behaviour of Contemporary Urban Buildings in Greece, *Architectural Science Review*, Vol. 49, No 2, June 2006, pp. 120-126. <http://dx.doi.org/10.3763/asre.2006.4916>
19. **Mandalaki M., Tsoutsos T. and Papamanolis N.**, Integrated PV in Shading Systems for Mediterranean Countries: Balance between Energy Production and Visual Comfort, *Energy and Buildings Journal*, Vol. 77, 2014, pp. 445-456.
<http://dx.doi.org/10.1016/j.enbuild.2014.03.046>
20. **Papamanolis N.**, An Overview of the Architectural Methods Used to Manage the Variable Environmental Influences on Buildings in the Mediterranean Region, *Journal of Architectural Engineering Technology*, Vol. 3, Issue 3, 2014, 1000130.
<http://dx.doi.org/10.4172/2168-9717.1000130>
21. **Papamanolis N.**, The main characteristics of the urban climate and the air quality in Greek cities, *Urban Climate Journal*, Vol. 12, 2015, pp. 49-64.
<http://dx.doi.org/10.1016/j.uclim.2014.11.003>
22. **Papamanolis N.**, The First Indications of the Effects of the New Legislation Concerning the Energy Performance of Buildings on Renewable Energy Applications in Buildings in Greece, *International Journal of Sustainable Built Environment*, Vol. 4, Issue 2, 2015, pp 391-399.
<http://dx.doi.org/10.1016/j.ijse.2015.06.001>
23. **Papamanolis N.**, An Overview of Solar Energy Applications in Buildings in Greece, *International Journal of Sustainable Energy*, Vol. 35, Issue 8, 2016, pp. 814-823.
<http://dx.doi.org/10.1080/14786451.2014.950965>

Ε. Άρθρα σε Τεχνικά Περιοδικά

1. Παπαμανώλης Ν., Μικρορρεύματα του Αέρα στα Κτίρια, "ΚΤΙΡΙΟ", Μηνιαίο Τεχνικό Περιοδικό, Τεύχος 101, Νοεμβρίου - Δεκεμβρίου 1997, σελ. 59-62.
2. Παπαμανώλης Ν., Ανεμοπροστασία Κτιρίων, "ΚΤΙΡΙΟ", Μηνιαίο Τεχνικό Περιοδικό, Τεύχος 108, Ιουλίου - Αυγούστου 1998, σελ. 39-42.
3. Παπαμανώλης Ν., Ο Φυσικός Αερισμός ως Παράγων Εξοικονόμησης Ενέργειας στα Κτίρια στην Ελλάδα, "ΤΕΧΝΙΚΑ", Μηνιαία Τεχνική, Επιστημονική και Οικονομική Έκδοση, Τεύχος 166, Δεκέμβριος 2000, σελ. 68-72.
4. Παπαμανώλης Ν., Απομάκρυνση των Νερών από τα Δώματα, "ΚΤΙΡΙΟ", Μηνιαίο Τεχνικό Περιοδικό, Τεύχος 139, Νοεμβρίου – Δεκεμβρίου 2001, σελ. 54-58.
5. Παπαμανώλης Ν., Το Σύνδρομο του Άρρωστου Κτιρίου, "ΚΤΙΡΙΟ", Μηνιαίο Τεχνικό Περιοδικό, Τεύχος 141, Μαρτίου 2002, σελ. 34-36.
6. Παπαμανώλης Ν., Επιπτώσεις της Εσωτερικής Ρύπανσης του Αέρα στην Υγεία των Ενοίκων, "ΤΕΧΝΙΚΑ", Μηνιαία Τεχνική, Επιστημονική και Οικονομική Έκδοση, Τεύχος 213, Μάιος 2005, σελ. 58-63.
7. Παπαμανώλης Ν., Οι Τοιχοποιίες Trombe, "ΤΕΧΝΙΚΑ", Μηνιαία Τεχνική, Επιστημονική και Οικονομική Έκδοση, Τεύχος 218, Νοέμβριος 2005, σελ. 91-93 (α' μέρος) και Τεύχος 219, Δεκέμβριος 2005, σελ. 55 (β' μέρος).
8. Παπαμανώλης Ν., Τα Δομικά Υλικά ως Πηγές Εσωτερικής Ρύπανσης των Κτιρίων, "ΤΕΧΝΙΚΑ", Μηνιαία Τεχνική, Επιστημονική και Οικονομική Έκδοση, Τεύχος 223, Απρίλιος 2006, σελ. 80-83.
9. Παπαμανώλης Ν., Μετά τις πολυκατοικίες, τι;, Ενημερωτικό Δελτίο ΤΕΕ, Τεύχος 2394, 5 Ιουνίου 2006, σελ. 67-68.
10. Παπαμανώλης Ν., Τα Μπαλκόνια και ο Ρόλος τους στην Περιβαλλοντική Συμπεριφορά των Κτιρίων, ECON3, Περιοδικό για την οικονομία, οικολογία και την κατασκευή, Τεύχος 3, Σεπτέμβριος 2008, σελ. 98-107.
11. Παπαμανώλης Ν., Το περιβάλλον αλλάζει. Τί σημαίνει αυτό για τον περιβαλλοντικό σχεδιασμό των κτιρίων; ECON3, Περιοδικό για την οικονομία, οικολογία και την κατασκευή, Τεύχος 8, Δεκέμβριος 2009, σελ. 88-95.
12. Παπαμανώλης Ν., Εφαρμογές των Υλικών Αλλαγής Φάσης στα Κτίρια, ECON3, Περιοδικό για την οικονομία, οικολογία και την κατασκευή, Τεύχος 12, Δ' Τρίμηνο 2010, σελ. 118-124.
13. Παπαμανώλης Ν., Φυτεμένο Δώμα. Μια δύσκολη απόφαση, ECON3, Περιοδικό για την οικονομία, οικολογία και την κατασκευή, Τεύχος 13, Ιανουάριος-Φεβρουάριος 2011, σελ. 104-112.

14. Παπαμανώλης Ν., Αξιολόγηση της ποιότητας του περιβάλλοντος, ECON3, Περιοδικό για την οικονομία, οικολογία και την κατασκευή, Τεύχος 19, Ιανουάριος-Φεβρουάριος 2012, σελ. 96-100.
15. Παπαμανώλης Ν., Συστήματα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης, ECON3, Περιοδικό για την οικονομία, οικολογία και την κατασκευή, Τεύχος 21, Μάιος-Ιούνιος 2012, σελ. 80-86.
16. Παπαμανώλης Ν., Ο ρόλος της θερμικής μάζας του κελύφους στην ενεργειακή συμπεριφορά των κτιρίων, ECON3, Περιοδικό για την οικονομία, οικολογία και την κατασκευή, Τεύχος 27, Ιούλιος-Αύγουστος 2013, σελ. 78-84.
17. Παπαμανώλης Ν., Μελέτες Φωτισμού - Σύγχρονες Τεχνολογίες Φυσικού Φωτισμού, ECON3, Περιοδικό για την οικονομία, οικολογία και την κατασκευή, Τεύχος 28, Ιανουάριος-Φεβρουάριος 2014, σελ. 90-94.
18. Παπαμανώλης Ν., Δευτερογενείς επιπτώσεις της ατμοσφαιρικής ρύπανσης. ECON3, Περιοδικό για την οικονομία, οικολογία και την κατασκευή, Τεύχος 29, Μάιος-Ιούνιος 2014, σελ. 70-75.
19. Παπαμανώλης Ν. και Δαβάκη Μ., Η θερμική μόνωση του κελύφους σύμφωνα με τον ΚΕΝΑΚ, Σύγχρονη Τεχνική Επιθεώρηση, Τεύχος 261, Νοέμβριος-Δεκέμβριος 2014, σελ. 26-29.
20. Παπαμανώλης Ν., Το θεώρημα των τεσσάρων χρωμάτων, Φαινόμενα, Το περιοδικό του Τμήματος Φυσικής του Α.Π.Θ., Περίοδος Δ', Τεύχος 30, Ιούνιος 2019, σελ. 8-11.

ΣΤ. Δημοσιευμένες Παρουσιάσεις σε Συνέδρια με κριτές:

1. Χατζιωάννου Κ., Φαρμάκης Ι., Παπαδόπουλος Ι., Κεφαλάς Μ., Μπιζόπουλος Α., Σίσκος Σ. και Παπαμανώλης Ν., Δραστηριότητες της Ομάδας Φυσικής του ΤΕΙ Θεσσαλονίκης στον Χώρο της Περιβαντολογίας, Πρακτικά του Συνεδρίου για το Περιβάλλον και την Ποιότητα Ζωής, Θεσσαλονίκη, 5 - 8 Δεκεμβρίου 1985, σελ. 423-434.
2. Krauss W.T. and Papamanolis N., Precipitation Formation Processes within Hailstorms of Northern Greece, Proceedings of the Fifth WMO Conference on Weather Modification and Applied Cloud Physics, Beijing, 8 - 12 May 1989, pp. 321-324.
3. Dalezios R.N., Papamanolis N. and Linardis P.C., Sitting of a Weather RADAR Network for Operational Hail Suppression in Greece, Proceedings of the COST-73, International Seminar on Weather Radar Networking, Brussels, 4 - 8 September 1989, pp. 242-247.
4. Παπαμανώλης Ν., Παπαδόπουλος Ι. και Μπιζόπουλος Α., Εφαρμογές της Τηλεπισκόπησης στα Πλαίσια του Εθνικού Προγράμματος Προστασίας των Καλλιεργειών από το Χαλάζι, 1ο Ελληνικό Συνέδριο Φωτογραμμετρίας και Τηλεπισκόπησης, Αθήνα, 2 - 3 Φεβρουαρίου 1990.

5. Παπαμανώλης Ν. και Φραγκουδάκης Α., Αερισμός και Ποιότητα του Αέρα σε Κατοικίες, Πρακτικά του Δευτέρου Διεθνούς Συνεδρίου για τη Ρύπανση του Περιβάλλοντος, Θεσσαλονίκη, 15 - 18 Απριλίου 1991, σελ. 155-160.
6. Παπαμανώλης Ν. και Φραγκουδάκης Α., Μετρήσεις Αερισμού Κτιρίων με Μεθόδους Αέριων Δεικτών, Πρακτικά του Τέταρτου Εθνικού Συνεδρίου του Ινστιτούτου Ηλιακής Τεχνικής για Ήπιες Μορφές Ενέργειας, Ξάνθη, 6 - 8 Οκτωβρίου 1992, σελ. 345-352.
7. Παπαμανώλης Ν., Μακρογιάννης Τ. και Τζουμάκη Σ., Ανάλυση των Βασικών Κλιματικών Παραμέτρων της Τροπόσφαιρας πάνω από τη Θεσσαλονίκη κατά τη Θερμή Περίοδο, Πρακτικά του 2ου Πανελλήνιου Συνεδρίου Μετεωρολογίας - Κλιματολογίας - Φυσικής της Ατμόσφαιρας, Θεσσαλονίκη, 29 - 30 Σεπτεμβρίου 1994, σελ. 465-475.
8. Dalezios N.R., Spanos S.I. and Papamanolis N., Identification of Summer Storms Severity by Using METEOSAT and Weather RADAR Data, Proceedings of the 5th International Conference on Precipitation, Elounda, Crete, 14 - 16 June 1995.
9. Δαλέζιος Ν., Παπαμανώλης Ν., Σπανός Σ. και Παπαργύρη Σ., Διερεύνηση των Παραγόντων Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης στην Περιοχή του Βόλου, Πρακτικά του 4ου Συνεδρίου Περιβαλλοντικής Επιστήμης και Τεχνολογίας, Μόλυβος Λέσβου, 4 - 7 Σεπτεμβρίου 1995, σελ. 504-514.
10. Papamanolis N. and Koinakis C., Air Change Rates in Buildings in Greece, Proceedings of the International Conference on the Protection and Restoration of the Environment III, Chania, Crete, 28 - 30 August 1996, pp. 517-524.
11. Dalezios N.R., Papamanolis N., Spanos S.I. and Tzanetopoulou I., On the Impact of Meteorological Variability on the Pollution of Medium Sized Urban Areas, Proceedings of the International Conference on the Protection and Restoration of the Environment III, Chania, Crete, 28 - 30 August 1996, pp. 354-361.
12. Papamanolis N., Dalezios N.R. and Nafpliotis M., The Influence of Wind over Air Pollution in the City of Volos, Proceedings of the 3rd International Conference on Environmental Pollution, Thessaloniki, 16 - 19 September 1996, pp. 234-237.
13. Παπαμανώλης Ν. και Τζουμάκη Σ., Επίδραση του Ανέμου στα Θερμοϋγρομετρικά Χαρακτηριστικά της Τροπόσφαιρας στη Θεσσαλονίκη κατά τη Θερμή Περίοδο, Πρακτικά του 3ου Πανελλήνιου Επιστημονικού Συνεδρίου Μετεωρολογίας-Κλιματολογίας-Φυσικής της Ατμόσφαιρας, Αθήνα, 25 - 27 Σεπτεμβρίου 1996, σελ. 71-78.
14. Κοϊνάκης Χ. και Παπαμανώλης Ν., Πειραματική Διερεύνηση της Επίδρασης του Φυσικού Αερισμού στο Ενεργειακό Ισοζύγιο Κτιρίων, Πρακτικά του 5ου Εθνικού Συνεδρίου του Ινστιτούτου Ηλιακής Τεχνικής για τις Ήπιες Μορφές Ενέργειας, Αθήνα, 6 - 8 Νοεμβρίου 1996, σελ. 295-303.
15. Παπαμανώλης Ν. και Δαλέζιος Ν. Ρ., Η επίδραση της Θαλάσσιας Αύρας στις Περιβαλλοντικές Συνθήκες του Βόλου, Πρακτικά του 5ου Συνεδρίου Περιβαλλοντικής Επιστήμης και Τεχνολογίας, Μόλυβος Λέσβου, 1 - 4 Σεπτεμβρίου 1997, σελ. 202-208.

16. **Koinakis C. and Papamanolis N., Natural Cross Ventilation for Refrigerative Cooling Reduction in a Well Insulated Apartment, Proceedings of the AIVC 18th Annual Conference, Athens, 23 - 26 September 1997, pp. 50-57.**
17. **Papamanolis N., Santamouris M., Dascalaki E., Argiriou A. and Asimakopoulos D.N., Experimental Approach of Air Flow through a Door Connecting Rooms with Different Temperature, Proceedings of the AIVC 18th Annual Conference, Athens, 23 - 26 September 1997, pp. 592-599.**
18. **Papamanolis N., Progression of Formaldehyde Concentrations in a Recently Renovated Naturally Ventilated Building, Proceedings of the International Conference "Healthy Buildings/IAQ '97", Vol. 2, Washington DC, USA, 27 September - 2 October 1997, pp. 145-150.**
19. **Papamanolis N., On the Time-Dependent Efficiency of Building Ventilation on the Indoor Air Quality in a Medium Sized Urban Area in Greece, Proceedings of the AIVC 19th Annual Conference, "Ventilation Technologies in Urban Areas", Oslo, Norway, 28 - 30 September 1998, pp. 362-370.**
20. **Παπαμανώλης Ν., Εκτιμήσεις για τη Συμμετοχή του Φυσικού Αερισμού στο Ενεργειακό Ισοζύγιο Κτιρίων στην Ελλάδα, Πρακτικά του 6ο Εθνικού Συνεδρίου του Ινστιτούτου Ηλιακής Τεχνικής για τις Ήπιες Μορφές Ενέργειας, Βόλος, 3 - 5 Νοεμβρίου 1999, σελ. 119-127.**
21. **Papamanolis N. and Tzoumaki S., Study of the Influence of a Series of Rain Episodes on the Air Pollution in the Area of Volos, Proceedings of the International Conference on the Protection and Restoration of the Environment V, Vol. II, Thassos, 3 - 6 July 2000, pp. 1254-1256.**
22. **Papamanolis N., A Consideration of Air Pollution as a Parameter in Building Design and Construction, Proceedings of the 5th International Conference on Environmental Pollution, Thessaloniki, 28 August - 1 September 2000, pp. 80-85.**
23. **Παπαμανώλης Ν., Συμπτώματα και Παθήσεις που Σχετίζονται με τις Συνθήκες Διαβίωσης σε Φυσικά Αεριζόμενα Κτίρια, Πρακτικά 1ου Περιβαλλοντικού Συνεδρίου Μακεδονίας, Θεσσαλονίκη, 1 - 4 Μαρτίου 2002, σελ. 302-307.**
24. **Παπαμανώλης Ν., Ο Βραχύχρονος Αερισμός ως Παράγων Θερμικών Απωλειών σε κτίρια στην Ελλάδα, Πρακτικά 7ου Εθνικού Συνεδρίου του Ινστιτούτου Ηλιακής Τεχνικής για τις Ήπιες Μορφές Ενέργειας, Πάτρα, 6 - 8 Νοεμβρίου 2002, σελ. 271-276.**
25. **Παπαμανώλης Ν., Τα Δομικά Υλικά και οι Κατασκευαστικές Μέθοδοι ως Παράγοντες Ποιότητας του Εσωτερικού Αέρα των Κτιρίων στην Ελλάδα, Πρακτικά HELECO '03, Τόμος Γ, Αθήνα, 30 Ιανουαρίου - 2 Φεβρουαρίου 2003, σελ. 188-194.**
26. **Τζουμάκη Σ., Παπαμανώλης Ν. και Τσαγκαλίδης Ε., Η Μεταβολή της Επιφανειακής Θερμοκρασίας στον Ελληνικό Χώρο κατά τη Μετάβαση από τον Απρίλιο στο Μάιο του**

- 2003, Πρακτικά 7ου Πανελληνίου (Διεθνούς) Συνεδρίου Μετεωρολογίας, Κλιματολογίας και Φυσικής της Ατμόσφαιρας, Κύπρος, Σεπτέμβριος 2004, σελ. 686-694.
27. Papamanolis N., An Overview of the Balcony's Contribution to the Environmental Behavior of Buildings, Proceedings of PLEA 2004, Eindhoven, The Netherlands, 19 - 22 September 2004, Paper 873, p. 5 (in CD-ROM).
28. Koinakis C. and Papamanolis N., Glass Partitions, Ventilation and Thermal Mass as Retrofitting Measures in an Attached Sunspace, Proceedings of the 25th AIVC Conference "Ventilation and Retrofitting", Prague, Czech Republic, 15 - 17 September 2004, Paper 062, p. 8 (in CD-ROM).
29. Παπαμανώλης Ν., Η "Προστασία" των Κτιρίων από Περιβαλλοντικές Επιδράσεις στην Ελλάδα, Proceedings of the SB05-MED Conference, "Sustainable Construction: Action for Sustainability in the Mediterranean Region", Athens, 9 - 11 June 2005, p. 9 (in CD-ROM).
30. Papamanolis N., Some Aspects of the Energy Behaviour of Contemporary Urban Buildings in Greece, 2004, Proceedings of the 2nd International Exergy, Energy and Environment Symposium, Kos, Greece, 3 - 7 July 2005, Paper II-14, p. 6 (in CD-ROM).
31. Papamanolis N., The Environmental Factor in the Teaching of Architectural Technology, Proceedings of the Fourth EAAE-ENHSA Construction Teachers Sub-network Workshop, Barcelona, Spain, 22-24 September 2005, pp 191-196.
32. Παπαμανώλης Ν., Η Επίδραση του Κανονισμού Θερμομόνωσης στην Επιφάνεια των Εξωτερικών Κουφωμάτων των Κτιρίων στην Ελλάδα, Πρακτικά Β Διεθνούς Συνεδρίου, Διαφάνεια & Αρχιτεκτονική: Όρια & Προκλήσεις, Θεσσαλονίκη, 2-4 Ιουνίου 2006. σελ. 151-156.
33. Papamanolis N., An Approach to the Effects of Environmental Change on Building Design and Construction, Proceedings of PLEA 2006, Geneva, Switzerland, 6 – 8 September 2006, Paper 140, p. 5 (in CD-ROM).
34. Papamanolis N., Architecture as Subject of Hospitality and Tourism Management, Proceedings of the Hospitality & Tourism Knowledge Management Symposium at the International Conference on Management and Marketing Sciences (ICMMS) 2008, Athens, Greece, 23 - 25 May 2008, pp. 344-347.
35. Papamanolis N. and Tsitoura M., Comparative Approach to Energy Behaviour of Contemporary Urban Buildings in Greece, Proceedings of the Portugal SB10: Sustainable Building Affordable to All, Vilamoura, Algarve, Portugal, 17 - 19 March 2009, pp. 113-118.
36. Παπαμανώλης Ν., Τα Χαρακτηριστικά των Βιομηχανικών Κτιρίων στην Ελλάδα και οι Επιπτώσεις τους στην Περιβαλλοντική και Ενεργειακή Συμπεριφορά τους, Πρακτικά 9ου Εθνικού Συνεδρίου για τις Ήπιες Μορφές Ενέργειας, Πάφος, Κύπρος, 26 - 28 Μαρτίου 2009, σελ. 23-28.

37. **Papamanolis N.**, First Findings and Conclusions on Teaching of Architectural Technology in the new School of Architecture of Technical University of Crete, Proceedings of the ENHSA-EAAE Joint Workshop, Genoa, 11 - 13 June 2009, pp 363-368.
38. **Tsimpiridis C.P., Papamanolis N., Parpairis A., Kelessidis V.C. and Exarchou T.**, Treated Waste Disposal in a Sensitive Receiver Area; The Case of the Vistonis Lagoon in East Macedonia-Thrace, Greece, Proceedings of the 9th SGEM 2009 (Modern Management of Mine Producing Geology and Environmental Protection), Albena Resort, Bulgaria, 14 - 19 June 2009, pp 653-661.
39. **Papamanolis N.** and **Oungrinis K.**, The Influence of the Local Built Environment in the Teaching of Architectural Technology. The Example of Greece, Proceedings of ENHSA-EAAE, International Conference: Educating Architects Towards Innovative Architecture, Istanbul, 17-19 June 2010, pp 333-340.
40. **Oungrinis K. and Papamanolis N.**, Contemporary Materials and Fabrication Techniques –A Change in the Way Designers Think, Proceedings of ENHSA-EAAE, International Conference: Educating Architects Towards Innovative Architecture, Istanbul 17-19 June 2010, pp 323-332.
41. **Papamanolis N.**, Solar Applications in Buildings in Greece, Proceedings of EuroSun 2010, International Conference on Solar Heating, Cooling and Buildings, Graz, Austria, 28 September - 1 October 2010, p. 7 (in CD-ROM).
42. **Papamanolis N.**, **Oungrinis K.** and **Liapi M.**, Environmental Responding Architecture. Methods for Addressing the Diverse Environmental Behavior in Greece for Energy Efficient Buildings, Proceedings of the PALENC 2010, 3rd International Conference on Passive and Low Energy Cooling for the Built Environment, Rhodes, Greece, 29 September - 1 October 2010, p. 9 (in USB Stick).
43. **Παπαμανώλης Ν.**, Η Διδασκαλία των Μαθημάτων Αρχιτεκτονικής Τεχνολογίας στο Νέο Τμήμα Αρχιτεκτονικής του Πολυτεχνείου Κρήτης, Πρακτικά 11ου Πανελληνίου Αρχιτεκτονικού Συνεδρίου, Αθήνα, 17-20 Μαρτίου 2011 (σε CD-ROM).
44. **Papamanolis N.** and **Mandalaki M.**, Technologies and Sustainable Policies for Decreasing Energy Consumption in Buildings in Greece, Proceedings of PLEA 2011, Louvain-la-Neuve, Belgium, 13-15 July 2011, Vol.1, pp. 627-630.
45. **Παπαμανώλης Ν.**, Εφαρμογές Βελτίωσης της Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων Πολιτιστικής Κληρονομιάς, Πρακτικά Επιστημονικού Δημέρου «Κτίριο & Ενέργεια», Ξάνθη, 7-8 Σεπτεμβρίου 2012 (σε CD-ROM).
46. **Papamanolis N.**, The Contribution of Built Environment to the Formation of Urban Climate in Greek Cities, Proceedings of the International Conference on Urban Climate and History of Meteorology, Firenze, 25 - 26 February 2013, pp. 222-228.
47. **Papamanolis N.** and **Tsitoura M.**, The Use of Renewable Energies in the New Legislative Framework for Decreasing Energy Consumption in Buildings in Greece, Proceedings of the

- 4th International Conference on Renewable Energy Sources, Nicosia, Cyprus, 6-7 June 2013, pp. 42-47.**
48. **Mandalaki M., Tsoutsos T. and Papamanolis N., Assessment of integrated PV shading systems for energy savings and interior comfort conditions in Mediterranean countries, Proceedings of the AIVC 2013, Athens, 25-26 September 2013, pp. 80-87.**
49. **Oungrinis K.-A. and Papamanolis N., Teaching enhanced and intelligent materiality: Developing innovation and performance, Proceedings of the ENHSA Environment Conference, Napoli, Italy, 3-5 October 2013, pp. 301-310.**
50. **Papamanolis N. and Mandalaki M., Environmental design in the courses of the School of Architecture at the Technical University of Crete, Proceedings of the ENHSA Environment Conference, Napoli, Italy, 3-5 October 2013, pp. 321-326.**
51. **Mandalaki M., Tsoutsos T. and Papamanolis N., The use of an integrated PV shading system for energy savings and interior visual comfort conditions in Mediterranean countries, Proceedings of the 8th ENERGY FORUM on Advanced Building Skins, Bressanone, Italy, 5-6 November 2013, pp. 81-85.**
52. **Papamanolis N., Architectural Practices to Address the Variable Environmental Influences on Buildings in the Temperate Climates of Greece, Proceedings of SB13, Dubai, 8-10 December 2013, p. 6.**
53. **Papamanolis N., The Urban Climate Characteristics of Greek Cities, Proceedings of COMECAP 2014, 12th International Conference on Meteorology, Climatology and Atmospheric Physics, Heraklion, 28-31 May 2014, Vol 3, pp. 39-43.**
54. **Davaki M. and Papamanolis N., Thermal Insulation Characteristics of the Building Shell according to the New Legislation for Decreasing Energy Consumption in Buildings in Greece, Proceedings of the International Conference on Building Energy Efficiency and Renewable Energy Sources, BEE-RES 2014, Kozani, 1-6 June 2014.**
55. **Sanoudaki M. and Papamanolis N., Preliminary Study on the Thermal Mass Characteristics of Stone Buildings in Crete, Greece, Proceedings of the International Conference on Building Energy Efficiency and Renewable Energy Sources, BEE-RES 2014, Kozani, 1-6 June 2014.**
56. **Dimelli D., Papamanolis N. and Ragia L., Evaluating the policies for the promotion of urban vegetation. The Greek case, Proceedings of the 3rd International Conference on Countermeasures to Urban Heat Island, Venice, 13-15 October 2014.**
57. **Παπαμανώλης Ν., Δαβάκη Μ. και Σανουδάκη Μ., Αξιολόγηση της ενεργειακής συμπεριφοράς των κτιρίων στην Ελλάδα με σύγκριση με τη συμπεριφορά των κτιρίων σε άλλες χώρες με παρόμοιο κλίμα, Πρακτικά 10ου Εθνικού Συνεδρίου για τις Ήπιες Μορφές Ενέργειας, Θεσσαλονίκη, 26-28 Νοεμβρίου 2014, Τόμος Β3, σελ. 1095-1100.**

58. Παπαμανώλης Ν., Davaki M. and Dimelli D., The buildings as a factor in the formation of the environmental conditions in Greek cities, Proceedings of the 2nd International Conference on Changing Cities, Porto Heli, Peloponnese, Greece, 22-26 June 2015.
59. Παπαμανώλης Ν., Dimelli D. and Ragia L., The Urban Heat Island Intensities in Greek Cities as a function of the characteristics of the built environment, Proceedings of the 9th International Conference on Urban Climate, Toulouse, France, 20-24 July 2015.
60. Παπαμανώλης Ν., Η Δομική Φυσική ως Αντικείμενο Σπουδών Αρχιτεκτονικής, Πρακτικά Συνεδρίου με αφορμή τα 100 χρόνια λειτουργίας της Σχολής Αρχιτεκτόνων Μηχανικών του ΕΜΠ, Η Διδακτική της Αρχιτεκτονικής: αντικείμενα και προοπτικές, 3-4 Νοεμβρίου 2017.
61. Παπαμανώλης Ν., Η Αξιοποίηση της Ηλιακής Ενέργειας σε Χώρες της Μεσογείου, Πρακτικά 11ου Εθνικού Συνεδρίου για τις Ήπιες Μορφές Ενέργειας, Θεσσαλονίκη, 14-16 Μαρτίου 2018, σελ. 898-995.

Z. Δημοσιευμένες Παρουσιάσεις σε Συνέδρια χωρίς κριτές:

1. Παπαμανώλης Ν., Summary of Evaluation Design of the Hellenic National Hail Suppression Program, Proceedings of the International Workshop/Symposium for the Hellenic National Hail Suppression Program, Thessaloniki, 31 July - 5 August 1988, pp. 29-33.
2. Παπαμανώλης Ν., Ο Φυσικός Αερισμός ως Παράγων Εξοικονόμησης Ενέργειας στα Κτίρια στην Ελλάδα, Πρακτικά της Ημερίδας του ΤΕΕ για τις Τεχνικές Εξοικονόμησης Ενέργειας, Αθήνα, 18 - 19 Οκτωβρίου 2000, σελ. 6. (Μη σελιδοποιημένα)
3. Βογιατζάκη Μ., Λιαμάδης Γ., Ουδατζή Κ., Παπαμανώλης Ν., Μαλινδρέτος Μ. και Τζεκάκης Μ., Εισήγηση στην Ημερίδα με θέμα: Υπάρχουσες Πρακτικές και Προοπτικές Εξέλιξης της Διδασκαλίας της Οικοδομικής και της Αρχιτεκτονικής Τεχνολογίας στις Σπουδές του Μηχανικού στην Ελλάδα, Πρακτικά 1ης Ημερίδας, Τμήμα Αρχιτεκτόνων, Α.Π.Θ., Θεσσαλονίκη, 4 Φεβρουαρίου 2006, σελ. 44-50.
4. Παπαμανώλης Ν., Ενέργεια και Δόμηση, 1ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ενέργεια-Περιβάλλον-Δόμηση, Θεσσαλονίκη, 20-21 Μαρτίου 2009.
5. Παπαμανώλης Ν., Παθητικά Ηλιακά Συστήματα σε Εύκρατα Κλίματα, Πρακτικά Διεθνούς Επιστημονικού Συνεδρίου για τις Εφαρμογές των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, Χανιά, 1-2 Σεπτεμβρίου 2009, σελ. 4.
6. Παπαμανώλης Ν., Εφαρμογές Βιοκλιματικής Αρχιτεκτονικής σε Κτίρια Πολιτιστικής Κληρονομιάς, Πρακτικά Διορθόδοξου Μοναστικού Συνεδρίου για την Μοναστική Ζωή και Παράδοση, Χανιά, 27-30 Μαΐου 2010, σελ. 391-406.
7. Παπαμανώλης Ν., Σύγχρονες Τάσεις στη Βιοκλιματική Αρχιτεκτονική και στον Περιβαλλοντικό Σχεδιασμό, 22ο Συνέδριο ΠΑΝ.Δ.ΟΙΚ.Ο., Χανιά, 3-5 Σεπτεμβρίου 2010.
8. Παπαμανώλης Ν., Θέματα Ενεργειακής και Περιβαλλοντικής Συμπεριφοράς Παραδοσιακών Κτιρίων και Οικισμών, Εκδήλωση του ΤΕΕ/ΤΑΚ, της Ελληνικής Εταιρίας Περιβάλλοντος

& Πολιτισμού, της ΚΕΠΠΕΔΗΧ – ΚΑΜ, της Αρχιτεκτονικής Σχολής του Π.Κ. και του ΣΑΔΑΣ – ΠΕΑ/Τμήμα Χανίων, με θέμα: Προστασία Παραδοσιακών Οικισμών και Σύγχρονος Αρχιτεκτονικός Σχεδιασμός, Χανιά, Οκτώβριος 2013.

Η. Εσωτερικές Εργασίες:

1. Papamanolis N., The Results of Calibration of the Common Test Cell at Athens, PASSYS II, Minutes of the Test Methodology Subgroup Meeting, Leuven, March 9 - 13, 1992, p. 11.
2. Papamanolis N., The Preliminary Results of Calibration of the Common Test Cell at Athens with MRQT v 5.2, PASSYS II, Minutes of the Test Methodology Subgroup Meeting, Glasgow, 11 - 15 May, 1992, p. 11.
3. Παπαμανώλης Ν., Μέθοδοι Μέτρησης Αερισμού Θερμοκηπίων, ΚΑΠΕ, 1992, σελ. 11.
4. Παπαμανώλης Ν. και Φραγκουδάκης Α., Μέτρηση Διαφυγών Αέρα Θερμοκηπίου με τη Μέθοδο της Φθίνουσας Συγκέντρωσης Αέριου Δείκτη, ΚΑΠΕ, 1992, σελ. 10.
5. Παπαμανώλης Ν., Μετρήσεις Αερισμού σε Κτίριο με Πολλές Κατασκευαστικές Ατέλειες, ΚΑΠΕ, 1993, σελ. 12.
6. Παπαμανώλης Ν., Μετρήσεις Αερισμού σε Τρία Κτίρια Κατοικιών, ΚΑΠΕ, 1993, σελ. 17.
7. Παπαμανώλης Ν., Επίδραση του Αερισμού στη Μεταβολή της Συγκέντρωσης Φορμαλδεΐδης σε Κτίριο, ΚΑΠΕ, 1993, σελ. 16.

Κατά την περίοδο υπηρέτησής μου στη θέση του Τεχνικού Συμβούλου της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας (Μαρ.'97-Φεβ.'02) και στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων μου, συνέταξα πολλές τεχνικές μελέτες, εκθέσεις και αναφορές. Το πλήθος τους, με μια μάλλον συντηρητική προσέγγιση των 5 παρόμοιων εργασιών ανά μήνα, υπερβαίνει τις 300.

8. Παπαμανώλης Ν. και Μαυρίδης Ι., Μελέτη για τη Δημιουργία Υποδομής Υποστήριξης Προγραμμάτων εξ Αποστάσεως Επιμόρφωσης στο ΤΕΕ/ΤΚΜ, Νοέμβριος 2002, σελ 10.

Θ. Τεύχη:

1. Παπαμανώλης Ν., Ο Φυσικός Αερισμός ως Παράμετρος Αρχιτεκτονικού Σχεδιασμού, ΚΑΠΕ, 1992, σελ. 160.
2. Rudolph R., Davis L., Papamanolis N. and Robitaille F., 1994 EYDAP Spring Rain Enhancement Project, Final Report, 3 Δ - CIC, June 1994, p. 110.
3. Παπαμανώλης Ν. και Ζαχείλας Α., Επιμέλεια έκδοσης του "Οδηγού Σπουδών" του Τμήματος Πολιτικών Μηχανικών του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας 1995-96, Βόλος, Οκτώβριος 1995, σελ. 42.

4. Παπαμανώλης Ν., Χατζηπλάτων Α., Πεπονά Γ., Τενέδιος Ι. και Κατσίπης Μ., Οδηγός Κατάρτισης για το Τμήμα "Τεχνίτης Στεγών και Τζακιών" του Τομέα Δομικών και Συναφών Κατασκευών του Ο.Ε.Ε.Κ., Ο.Ε.Ε.Κ., Αθήνα, 2000, σελ. 120.
5. Παντουβάκης Π., Αναστασοπούλου Γ., Σκουρτιάς Γ., Σφακιανάκης Μ. και Παπαμανώλης Ν., Οδηγός Κατάρτισης για το Τμήμα "Σχεδιαστής μέσω Συστημάτων Η/Υ" του Τομέα Δομικών και Συναφών Κατασκευών του Ο.Ε.Ε.Κ., Ο.Ε.Ε.Κ., Αθήνα, 2000, σελ. 140.

I. Διδακτικές Σημειώσεις, Περίληψεις Εισηγήσεων:

1. Παπαμανώλης Ν., Ο Ελεύθερος Αερισμός ως Παράμετρος Αρχιτεκτονικού Σχεδιασμού και Ενεργειακής Συμπεριφοράς των Κτιρίων, Περίληψη Εισήγησης στο σεμινάριο "Βιοκλιματική Αρχιτεκτονική και Ανάλυση και Σχεδιασμός Παθητικών Ηλιακών Συστημάτων" του ΚΑΠΕ, Νοέμβριος 1992, σελ. 22.
2. Παπαμανώλης Ν., Σημειώσεις για το πρακτικό-φροντιστηριακό μέρος του μαθήματος Φυσικής, Τεύχος Ι: Κεφάλαια από τη Θεωρία Σφαλμάτων, Τεύχος ΙΙ: Ασκήσεις Φυσικής, Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Βόλος, 1994, σελ. 40.
3. Παπαμανώλης Ν., Διδακτικές Σημειώσεις για το μάθημα "Οικοδομική", Τεύχη Ι και ΙΙ, Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Βόλος, 1995, σελ. 466.
4. Παπαμανώλης Ν., Σημειώσεις για το Σεμινάριο Χρήσης Ηλεκτρονικών Υπολογιστών, του Περιφερειακού Εκπαιδευτικού Κέντρου (Π.Ε.Κ.) Λάρισας, 1996, σελ. 52.
5. Παπαμανώλης Ν., Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, Περιβαλλοντική Αδειοδότηση, Περίληψη Εισηγήσεων σε Ημερίδες της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας με θέμα "Διαδικασία Παραγωγής Δημόσιων Έργων Ενταγμένων στο Π.Ε.Π", Νάουσα, 25 Ιουνίου 1997 και Αρναία Χαλκιδικής, 9 Ιουλίου 1997, σελ. 10.
6. Παπαμανώλης Ν., Η Επίδραση του Εσωτερικού Περιβάλλοντος του Σχολείου στην Υγεία Μαθητών και Καθηγητών, Περίληψη Εισηγήσεων στο Σεμινάριο Επιμόρφωσης Καθηγητών σε Θέματα Υγείας, Θεσσαλονίκη, Ιανουάριος και Απρίλιος 1999, σελ. 8.
7. Βογιατζάκη Μ., Κουτούπης Γ., Μαδεμλής Γ., Μαλινδρέτος Μ., Παναγιωτόπουλος Ν., Παπαμανώλης Ν. και Τζεκάκης Μ., Διδακτικές Σημειώσεις για το μάθημα της Τεχνολογίας Κατασκευών, Τμήμα Αρχιτεκτόνων, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, 2002, σε CD-ROM.
8. Βογιατζάκη Μ., Κουτούπης Γ., Μαδεμλής Γ., Μαλινδρέτος Μ., Παναγιωτόπουλος Ν., Παπαμανώλης Ν. και Τζεκάκης Μ., Διδακτικές Σημειώσεις για το μάθημα της Εισαγωγής στην Αρχιτεκτονική Τεχνολογία, Τμήμα Αρχιτεκτόνων, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, 2002, σε CD-ROM.
9. Παπαμανώλης Ν., Κεφάλαια "Ανεμοπροστασία", σελ. 16-23 και "Θερμοπροστασία", σελ. 60-71 σε Διδακτικές Σημειώσεις Δομικής Φυσικής, Επιμ. Έκδοσης: Μ. Βογιατζάκη, Τμήμα Αρχιτεκτόνων, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Τμήμα Εκδόσεων ΑΠΘ, 2002 (1η Έκδοση), σελ. 104.

10. Παναγιωτόπουλος Ν., Κοϊνάκης Χ. και Παπαμανώλης Ν., Σημειώσεις για το Σεμινάριο "Συνθήκες Άνεσης και Υγιεινής στα Κτίρια" του ΤΕΕ, Δεκέμβριος 2002, σελ. 120.
11. Παπαμανώλης Ν., Σημειώσεις για το Σεμινάριο "Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων" του ΙΕΚΕΜ ΤΕΕ, Μάρτιος 2004, σελ. 60.
12. Παπαμανώλης Ν., Σημειώσεις στο αντικείμενο "Διαχείριση Ενέργειας και Περιβάλλοντος" για το Προγράμματος Δια Βίου Μάθησης για την Επικαιροποίηση Γνώσεων Αποφοίτων ΑΕΙ "Περιβαλλοντική Διαχείριση - Σύγχρονα Εργαλεία", 2015, σελ. 62.
13. Παπαμανώλης Ν., Σημειώσεις στο αντικείμενο "Διαχείριση Αέριας Ρύπανσης" για το Προγράμματος Δια Βίου Μάθησης για την Επικαιροποίηση Γνώσεων Αποφοίτων ΑΕΙ "Περιβαλλοντική Διαχείριση - Σύγχρονα Εργαλεία", 2015, σελ. 40.

Τον Απρίλιο 2014, στα πλαίσια του Προγράμματος "Ανάπτυξη και Διάθεση Ψηφιακού Εκπαιδευτικού Περιεχομένου από το Πολυτεχνείο Κρήτης", ξεκίνησε η παραγωγή Ανοιχτών Ψηφιακών Μαθημάτων για τα παρακάτω μαθήματα που διδάσκω στη Σχολή Αρχιτεκτόνων Πολυτεχνείου Κρήτης:

α. "Αρχιτεκτονική Τεχνολογία, Οικοδομική 1" και "Βιοκλιματική Αρχιτεκτονική" (επιμέλεια Μ. Σανουδάκη) και

β. "Αρχιτεκτονική Τεχνολογία, Οικοδομική 2" και "Δομική Φυσική και Αρχές Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού" (επιμέλεια Μ. Δαβάκη).

ΙΑ. Ευρεσιτεχνία:

Παπαμανώλης Ν., Γεμίσματα Κυρτών Στερών Γωνιών σε Κτίρια, Πιστοποιητικό Υποδειγματικής Χρησιμότητας Αριθ. 2002485, Οργανισμός Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας, 7 Οκτωβρίου 2003.

Πλήθος αναφορών στο δημοσιευμένο έργο, σύμφωνα με το Scholar Google (http://scholar.google.gr/scholar?hl=en&q=papamanolis&btnG=&as_sdt=1%2C5&as_sdtp=):
172 [Δεκέμβριος 2018]

Επιβλέψεις Διδακτορικών και Μεταπτυχιακών Διπλωματικών Εργασιών

α. Διδακτορικές Διατριβές:

Μέλος της τριμελούς επιτροπής επίβλεψης των Διδακτορικών Διατριβών:

1. Δαβάκη Μαρία, Θέμα στην περιοχή "Αρχιτεκτονική Τεχνολογία - Βιοκλιματικός Σχεδιασμός" (Δεν έχει προσδιοριστεί ακόμη ο ακριβής τίτλος) (πρώτος επιβλέπων).
2. Σανουδάκη Μαρία, Θέμα στην περιοχή του βιοκλιματικού σχεδιασμού της παραδοσιακής αρχιτεκτονικής της Κρήτης (Δεν έχει προσδιοριστεί ακόμη ο ακριβής τίτλος) (πρώτος επιβλέπων).
3. Τσίτουρα Μαριάννα, Διερεύνηση της επίδρασης των ανοιχτών υπαίθριων χώρων στις μικροκλιματικές συνθήκες του αστικού περιβάλλοντος και διαμόρφωση μοντέλου βέλτιστης κατανομής και σχεδιασμού τους για το Μεσογειακό κλίμα.
4. Γεωργουλάκης Ευστράτιος, Θέμα στις περιοχές "Ψηφιακές Τεχνολογίες στον Αρχιτεκτονικό Σχεδιασμό" και "Αρχιτεκτονική Τεχνολογία" (Δεν έχει προσδιοριστεί ακόμη ο ακριβής τίτλος).

β. Μεταπτυχιακές Διπλωματικές Εργασίες:

Τίτλοι Μεταπτυχιακών Διπλωματικών Εργασιών που ολοκληρώθηκαν με επιτυχία υπό την επίβλεψή μου (ως πρώτος επιβλέπων):

1. Ενεργειακός - Βιοκλιματικός Σχεδιασμός Κτιρίου Παιδικού Σταθμού στην Πόλη της Λάρισας. Σεπ.'04.
2. Αξιολόγηση της Ενεργειακής Συμπεριφοράς του Κτιρίου της Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Σερρών και Διερεύνηση των Δυνατοτήτων Βελτίωσής της με την εφαρμογή συστημάτων Βιοκλιματικής Αρχιτεκτονικής. Σεπ.'04.
3. Περιβαλλοντικές Επιπτώσεις από το Έργο της Υπογειοποίησης της Εθνικής Οδού Αθηνών - Θεσσαλονίκης στην Περιοχή της Πόλης της Κατερίνης. Σεπ.'04.
4. Περιβαλλοντικός Σχεδιασμός Περιοχών υπό Ένταξη στο Σχέδιο Πόλης. Η Περίπτωση της Περιοχής "Περιγιάλι" στην Πόλη της Καβάλας. Μαΐ.'05.
5. Έλεγχος Απόδοσης των Ηλεκτρομηχανολογικών Εγκαταστάσεων και Προτάσεις Εφαρμογής Μέτρων Εξοικονόμησης Ενέργειας με Βάση τις Αρχές του Βιοκλιματικού Σχεδιασμού στο 3^ο & 4^ο Λύκειο Βέροιας. Μαΐ.'05.
6. Προτάσεις Περιβαλλοντικής Διαχείρισης και Αποκατάστασης της Επιφανειακής Λεκάνης Απορροής του Γαλλικού Ποταμού στο Νομό Θεσσαλονίκης. Σεπ.'05.
7. Εκτίμηση και Αποκατάσταση Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων από την Κατασκευή και Λειτουργία του Οδικού Άξονα Βέροιας – Έδεσσας. Σεπ.'05.

8. Περιβαλλοντική Διευθέτηση Χειμάρρου Δοξάτου. Εκτίμηση Πλημμυρικής Επικινδυνότητας και Προτάσεις Αντιπλημμυρικής Προστασίας και Ανάπλασης της γύρω Περιοχής. Σεπ.'05.
9. Προτάσεις Βελτιστοποίησης του Αστικού Πρασίνου της Πόλης της Κατερίνης με Βάση τις Αρχές του Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού. Σεπ.'05.
10. Περιβαλλοντικές Επιπτώσεις Τεχνικών Έργων στην Περιοχή της Λίμνης Βιστωνίδας και Τρόποι Αποκατάστασης. Μαΐ.'06.
11. Συστήματα Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων σε Νομαρχιακό ή Διανομαρχιακό Επίπεδο. Η Μονάδα Επεξεργασίας Απορριμμάτων και το Συγκρότημα Παραγωγής Ενέργειας από Απορρίμματα του Νομού Ημαθίας. Μαΐ.'06.
12. Επισκόπηση των Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων των Κάθετων Αξόνων της Εγνατίας Οδού. Εκτίμηση των Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του Τμήματος Σκύδρα - Σιδηροδρομικός Σταθμός Νάουσας. Μαΐ.'06.
13. Περιβαλλοντικές Επιπτώσεις Δασικών Δρόμων στην Ελλάδα. Η Περίπτωση Δασικού Δρόμου στο Δ.Δ. Κάτω Κλεινών του Ν. Φλώρινας. Μαΐ.'06.
14. Εφαρμογή Αρχών Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού για τη Βελτίωση της Βιοκλιματικής Λειτουργίας Προϋφιστάμενων του '80 Σχολικών Κτιρίων στο Βορειοελλαδικό Χώρο. Η Περίπτωση του Σχολικού Συγκροτήματος της Πρώην Τεχνικής Σχολής Σερρών. Σεπ.'06.
15. Το Νομικό Πλαίσιο για τις Περιβαλλοντικές Επιπτώσεις από Έργα Υποδομής στην Ελλάδα. Αντιπαραβολή με το Κοινοτικό Δίκαιο. Σεπ.'06.
16. Οι Ενεργειακές Καταναλώσεις σε Ανοικτούς Χώρους για τις Ανάγκες των Υπηρεσιών του Δήμου Θεσσαλονίκης. Διερεύνηση των Δυνατοτήτων Εξοικονόμησης Ενέργειας στο Δήμο Θεσσαλονίκης. Σεπ.'06.
17. Διαχείριση Στερεών και Υγρών Αποβλήτων σε Μεσαίου Μεγέθους Ελληνικές Πόλεις. Η Διαχείριση Στερεών και Υγρών Αποβλήτων στο Δήμο Έδεσσας. Σεπ.'06.
18. Η Συμβολή του Αστικού Πρασίνου στη Βελτίωση του Περιβάλλοντος της Πόλης. Παρεμβάσεις Αναβάθμισης και Βελτίωσης του Αστικού Πρασίνου στην Πόλη της Κοζάνης με Έμφαση στο Σχεδιασμό και τη Συντήρηση των Φυτεύσεων. Σεπ.'06.
19. Καταγραφή και Αξιολόγηση των Περιβαλλοντικών Συστημάτων στην Ελλάδα και στο Εξωτερικό. Εκτίμηση των Αποτελεσμάτων Εφαρμογής Περιβαλλοντικού Συστήματος Διαχείρισης σε Κτίριο Γραφείων στη Θεσσαλονίκη. Σεπ.'06.
20. Αξιολόγηση και Προτάσεις Επανασχεδιασμού Τμήματος του Παραθαλάσσιου Μετώπου και Όμορου Αστικού Ιστού του Δήμου Καλαμαριάς, με Περιβαλλοντικά Κριτήρια. Σεπ.'06.
21. Μέτρα Εξοικονόμησης Ενέργειας σε Βιομηχανικές Εγκαταστάσεις. Η Περίπτωση Βιομηχανικής Μονάδας Επεξεργασίας Χάρτου στη Φλώρινα. Μαΐ.'07.

22. Περιβαλλοντικές Επιπτώσεις από τη Λειτουργία - Διαχείριση του Υδροηλεκτρικού Έργου "Ν. Πλαστήρας" (Φράγμα - Σταθμός Παραγωγής - Ταμιευτήρας). Μέτρα Περιορισμού των Επιπτώσεων. Μαΐ.'07.
23. Συστήματα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης στις Υποδομές Τουριστικής Ανάπτυξης. Η Περίπτωση Ξενοδοχειακού Συγκροτήματος στη Χαλκιδική. Μαΐ.'07.
24. Προτάσεις Αποκατάστασης και Περιβαλλοντικής Διαχείρισης της Λίμνης Κορώνειας στο Νομό Θεσσαλονίκης. Μαΐ.'07.
25. Κυκλοφοριακός θόρυβος και σχεδιασμός αστικών περιοχών. Η περίπτωση του κέντρου της πόλης της Κοζάνης. Μαΐ.'07.
26. Συγκοινωνιακά Δίκτυα και Περιβαλλοντικός Σχεδιασμός στον Παραδοσιακό Οικισμό της Άνω Πόλης, στη Θεσσαλονίκη. Σεπ.'07.
27. Περιβαλλοντικός Σχεδιασμός Έργων Υποδομής Προαστίων Μεγάλων Αστικών Κέντρων τα οποία Παρουσιάζουν Έντονη Οικιστική Ανάπτυξη. Περίπτωση Μελέτης: Δήμος Ωραιοκάστρου Νόμου Θεσσαλονίκης. Σεπ.'07.
28. Προστασία του Φυσικού Περιβάλλοντος και των Οικοσυστημάτων Ποταμών από Ανθρώπινες Δραστηριότητες. Η περίπτωση του Ποταμού Στρυμόνα στη Γεωργική Περιοχή Σερρών. Σεπ.'07.
29. Ο Τροχόδρομος (τραμ) ως Μέσο Βελτίωσης των Συγκοινωνιακών και Περιβαλλοντικών Συνθηκών στην Πόλη της Λάρισας. Σεπ.'07.
30. Η Συμβολή των Ανοικτών Χώρων στη Βελτίωση των Περιβαλλοντικών Συνθηκών στα Αστικά Κέντρα. Μελέτη Περίπτωσης : Η Περιοχή του Δημοτικού Σταδίου Έδεσσας. Σεπ.'07.
31. Πολεοδομικές και Κυκλοφοριακές Παρεμβάσεις για την Αναβάθμιση της Δημόσιας Συγκοινωνίας, των Υποδομών Κίνησης των Πεζών και του Ποδηλάτου. Μελέτη Περίπτωσης: ο Δήμος Ηλιούπολης Αττικής. Μαΐ.'08.
32. Περιβαλλοντικός Σχεδιασμός Έργων Υποδομής Παραθαλάσσιων Οικισμών με Έντονη Πληθυσμιακή και Οικιστική Ανάπτυξη. Μελέτη Περίπτωσης: Δήμος Θερμαϊκού, Νομού Θεσσαλονίκης. Σεπ.'08.
33. Περιβαλλοντικές Επιπτώσεις Λατομείων Αδρανών Υλικών. Μελέτη Περίπτωσης: Λατομεία στο Δήμο Μελίτης Νομού Φλώρινας. Σεπ.'08.
34. Αξιολόγηση της Ενεργειακής Συμπεριφοράς του Κτιρίου Σταθμού Υπεραστικών Λεωφορείων Θεσ/νίκης (ΚΤΕΛ "ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ") και Προτάσεις Βελτίωσής της μέσω του Βιοκλιματικού Σχεδιασμού. Σεπ.'08.
35. Διάθεση Επεξεργασμένων Λυμάτων σε Ευαίσθητο Αποδέκτη. Το Παράδειγμα της Λιμνοθάλασσας Βιστωνίδας. Σεπ.'08.

36. Περιβαλλοντικές Επιπτώσεις Υδροηλεκτρικών Σταθμών. Μελέτη Περίπτωσης Υ/Η Σταθμός Άγρα Έδεσσας. Μαΐ.'09.
37. Ενεργειακές Επιπτώσεις από τη Χρήση Φυσικού Αερίου στο Νομό Σερρών. Μαΐ.'09.
38. Περιβαλλοντικές Επιπτώσεις από την Κατασκευή και Λειτουργία Φραγμάτων Μελέτη Περίπτωσης: Φράγματα στο Ν. Κοζάνης. Σεπ.'09.
39. Περιβαλλοντικές επιπτώσεις αυτοκινητόδρομων που διέρχονται από περιβαλλοντικά ευαίσθητες περιοχές. Η περίπτωση του Αυτοκινητόδρομου Κεντρικής Ελλάδας, Ε65 (Τμήμα Γ: Α/Κ Καλαμπάκας – Α/Κ Εγνατίας Οδού). Σεπ.'09.
40. Σύστημα Περιβαλλοντικής Παρακολούθησης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων της 4ης Προγραμματικής Περιόδου στα Πλαίσια της Οδηγίας 2001/42/ΕΚ. Σεπ.'09.
41. Βελτίωση Δικτύου Αστικών-Υπεραστικών Συγκοινωνιών στην Πόλη των Σερρών. Σεπ.'09.
42. Τρόποι Διαχείρισης και Δυνατότητες Ενεργειακής Αξιοποίησης των Αποβλήτων (Υγρών και Στερεών) των Ελαιουργείων στο Δ. Μουδανιών του νομού Χαλκιδικής. Σεπ.'09.
43. Το Πράσινο και ο Αστικός Εξοπλισμός στους Ανοικτούς Χώρους Αστικού Περιβάλλοντος. Διερεύνηση των Προβλημάτων που Προκύπτουν από τις Ελλείψεις Πρασίνου και Αστικού Εξοπλισμού: Μελέτη Περίπτωσης: Το Καλοχώρι Θεσσαλονίκης. Σεπ.'09.
44. Περιβαλλοντικές Επιπτώσεις Βιομηχανικών Εγκαταστάσεων. Μελέτη Περίπτωσης: Οι Βιομηχανικές Εγκαταστάσεις του Νομού Σερρών. Μαΐ.'10.
45. Περιβαλλοντικές Επιπτώσεις Σιδηροδρομικών Δικτύων. Μελέτη Περίπτωσης: Το Τμήμα του Σιδηροδρομικού Δικτύου Θεσσαλονίκης - Προμαχώνα, από τον Σ.Σ. Μουριών έως τον Σ.Σ. Πετριτσίου. Μαΐ.'10.
46. Προστασία και Ανάπτυξη Ορεινού Περιβάλλοντος. Μελέτη Περίπτωσης: Περιοχή Κισσάβου Λάρισας. Σεπ.'10.
47. Διαχείριση Στερεών Αποβλήτων στον Νησιωτικό Χώρο της Ελλάδας. Περίπτωση της Νήσου Λέσβου. Σεπ.'10.
48. Αστικές Επεκτάσεις και Ανάπτυξη Δικτύων – Επιπτώσεις στο Περιβάλλον. Μελέτη Περίπτωσης: Επεκτάσεις Δ. Πυλαίας Θεσσαλονίκης. Μαΐ.'11.
49. Περιβαλλοντικές Επιπτώσεις Υδροηλεκτρικών Έργων. Μελέτη Περίπτωσης: ΥΗΕ Θησαυρού – Πλατανόβρυσης και Τεμένους στον Ποταμό Νέστο του Ν. Δράμας. Μαΐ.'11.
50. Περιβαλλοντική Αξιολόγηση της Κατασκευής και Λειτουργίας Φραγμάτων για Αρδευτική κυρίως Χρήση. Μελέτη Περίπτωσης: τα Φράγματα στο Νομό Καστοριάς. Σεπ.'11.
51. Συστήματα Ενόργανης Παρακολούθησης και Ελέγχου Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων στα Έργα του Μετρό Θεσσαλονίκης. Μαΐ.'12.

52. Τουριστική Ανάπτυξη και Περιβάλλον στα Παράλια του Νομού Λάρισας. Σεπ.'12.
53. Σύστημα Περιβαλλοντικής Παρακολούθησης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του Στόχου Ευρωπαϊκή Εδαφική Συνεργασία. Μελέτη Περίπτωσης: Το διασυνοριακό Πρόγραμμα Συνεργασίας Ελλάδα-Βουλγαρία 2007-2013. Απρ.'13.
54. Τουριστική Ανάπτυξη και Περιβάλλον. Μελέτη Περίπτωσης: Παραθαλάσσια Ζώνη Θεσπρωτίας. Απρ.'13.
55. Προστασία και Ανάπτυξη Ορεινού Περιβάλλοντος. Μελέτη Περίπτωσης: Ορεινό Περιβάλλον Περιφερειακής Ενότητας Γρεβενών. Σεπ.'13.
56. Αξιολόγηση και Επεξεργασία Προτάσεων Βελτίωσης Δικτύων Υποδομής Μικρών Πόλεων με Περιβαλλοντικά Κριτήρια. Μελέτη Περίπτωσης: Λαγκαδάς Θεσσαλονίκης. Σεπ.'13.
57. Περιβαλλοντικά και Κοινωνικά Οφέλη από την Ανάπτυξη Χώρων Πρασίνου στα Αστικά Κέντρα. Μελέτη Περίπτωσης: Θεσσαλονίκη. Σεπ.'15.
58. Εφαρμογές Α.Π.Ε. σε Αστικό Περιβάλλον στην Ελλάδα. Δυσκολίες και Περιορισμοί. Σεπ.'16.

ΝΠ.

Οκτ. 2019